

31.01.2017. 1650
31.01.2017. 1670

71
[Handwritten signatures]

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

Temeljem članka 24. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 06/13) i članka 62. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 22/03), Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine dostavlja

IZVJEŠĆE O RADU MINISTARSTVA OBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2016. GODINU

I UVODNE NATUKNICE

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo obrane BiH) utemeljeno je Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 06/13) i Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08).

Shodno definiranim nadležnostima, donesen je Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Ministarstva obrane BiH, uz naknadno utvrđene izmjene i dopune, kojim su propisane nadležnosti, način vođenja i sistematizacija radnih mjesta u Ministarstvu obrane BiH.

Težište rada Ministarstva obrane BiH u 2016. godini bilo je usmjereno na realizaciju:

- Programskih aktivnosti, poslova i zadaća iz nadležnosti Ministarstva obrane BiH kao tijela uprave Bosne i Hercegovine;
- Aktivnosti pridruženja NATO-u.

Aktivnosti Ministarstva obrane BiH su realizirane u suradnji sa svim institucijama Bosne i Hercegovine i uz stručnu potporu NATO stožera u Sarajevu i EUFOR-a.

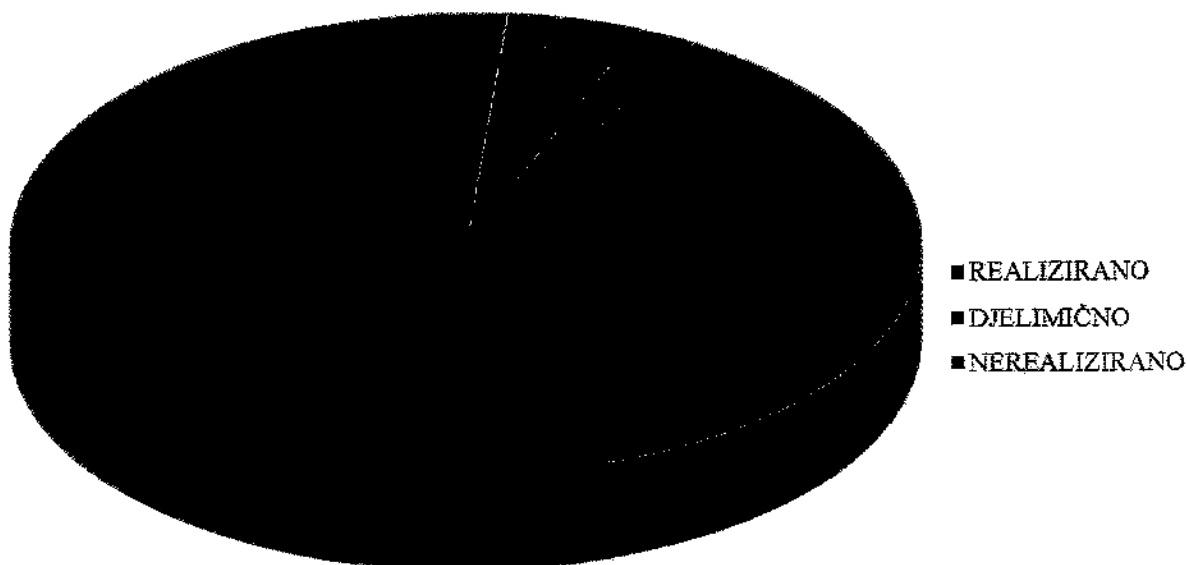
II REZULTATI RADA

1. Izvršenje Programa rada Ministarstva obrane BiH za 2016. godinu

Programom rada Ministarstva obrane BiH za 2016. godinu utvrđeno je 145 aktivnosti koje su svrstane u 19 projekata i četiri programa koji podržavaju tri specifična cilja. Realizacija aktivnosti ilustrirana je u tabeli i dijagramu koji slijede:

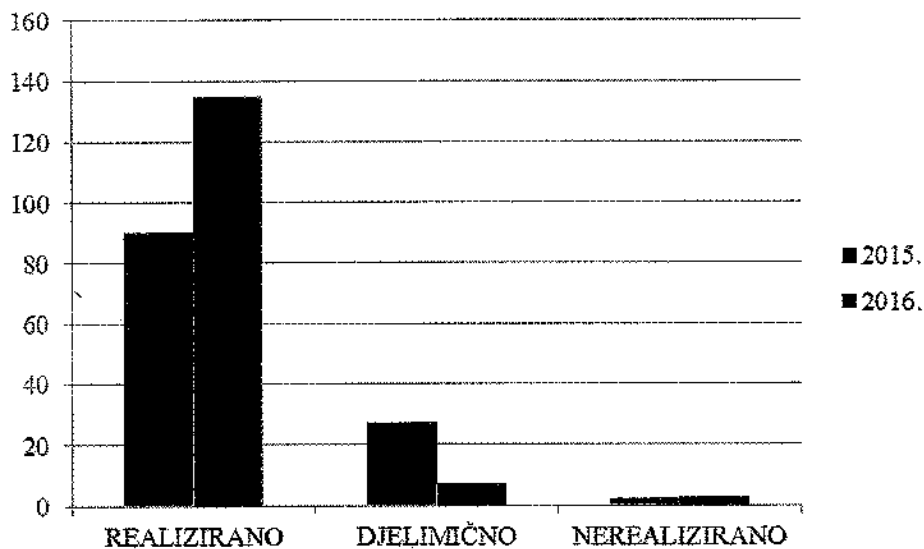
PREGLED REALIZACIJE PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA MINISTARSTVA OBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2016. GODINU			
PLANIRANO	REALIZIRANO	DJELOMIČNO	NEREALIZIRANO
145	135	7	3

Tabela 1: Pregled realizacije programskih aktivnosti

Dijagram 1: Realizacija programskih aktivnosti

Stupanj realizacije programa rada u 2016. godini je 93,10 %, što je za 17,46 % procenata više u odnosu na 2015. godinu, u kojoj je stupanj realizacije iznosio 75,64 %. U slijedećem dijagramu ilustrirana je uporedba realizacije programskih aktivnosti u zadnje dvije godine:

Dijagram 2: Uporedni prikaz realizacije programa rada u zadnje dvije godine

2. Metodologija upravljanja procesima u Ministarstvu obrane BiH

Upravljanje procesima u Ministarstvu obrane BiH, tijekom 2016. godine, odvijalo se kroz aktivnosti Stručnog kolegija i koordinaciju rada Ministarstva obrane BiH. U sklopu ovih aktivnosti, razmatrana su načelna i druga pitanja iz nadležnosti i definirani zaključci, mišljenja i prijedlozi ministru i zamjenicima ministra, o realizaciji konkretnih obveza, zadaća

i aktivnosti iz zakonske nadležnosti. Izradom potrebnih sustavnih dokumenata poboljšana je konceptualno-pravni okvir, što značajno doprinosi funkcionalnijem upravljanju procesima u Ministarstvu obrane BiH.

2.1. Aktivnosti Stručnog kolegija Ministarstva obrane BiH

Stručni kolegij Ministarstva obrane BiH u 2016. godini je održao 10 sjednica, što je za jednu sjednicu više u odnosu na 2015. godinu.

Na sjednicama Stručnog kolegija raspravljano je više tema koje su od značaja za organizaciju i funkcioniranje institucija obrane BiH, kao što su:

- Uknjižba perspektivne nepokretne imovine;
- Stanje u OS BiH;
- Proces prijama i promicanje časnika u OS BiH;
- Napredak u izradi dokumenta „Pregled obrane“;
- Planovi potreba i nabave i njihova realizacija;
- Uništenje viškova streljiva i naoružanja;
- Realizacija zaključaka sa sjednica Predsjedništva BiH;
- Priključenje NATO savezu,
- Utvrđenje prijedloga zakona;
- Programi, planovi i izvješća o radu MO BiH;
- Realizacija nalaza Ureda za reviziju, i
- Druga važna pitanja u sustavu obrane.

2.2. Aktivnosti koordinacije rada Ministarstva obrane BiH

Sastanci koordinacije rada Ministarstva obrane, kojima predsjedava tajnik ministarstva, uz participaciju pomoćnika ministra i zamjenika načelnika Zajedničkog stožera za operacije, te zamjenika načelnika Zajedničkog stožera za resurse, važan su sadržaj u ostvarenju nadležnosti Ministarstva obrane.

U tijeku 2016. godine, održano je 12 sastanaka koordinacije, što je za jedan sastanak više u odnosu na 2015. godinu, na kojima su se prioritarno razmatrala pitanja i zauzimani stavovi u svezi:

- Usuglašavanja prijedloga za Program rada Vijeća ministara BiH i dinamike realizacije programskih aktivnosti;
- Realizacije obveza Ministarstva obrane BiH prema institucijama BiH (Parlamentarna skupština BiH, Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH, Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH), kroz pripremu materijala za razmatranje;
- Preporuka za pripremu Integralnog akcijskog plana za otklanjanje nedostataka temeljem Ureda za reviziju institucija BiH;
- Analize realizacije obveza i razmjena informacija o aktivnostima organizacijskih cjelina radi međusobne koordinacije.

3. Konceptualno-pravni okvir

Tijekom 2016. godine završene su aktivnosti na izradi dokumenata „Pregled obrane“ i „Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017. - 2027“

Predsjedništvo BiH je na svojoj 31. sjednici, održanoj 24.11.2016. godine, usvojilo ove dokumente.

Pored konceptualnog, Ministarstvo obrane BiH je tijekom 2016. godine pozornost posvetilo sustavnom okviru za učinkovito funkcioniranje institucija obrane, što je prezentirano kroz sadržaje koji slijede:

Izrađeno i odobreno:

- Pravilnik o elektronskom poslovanju u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH;
- Pravilnik o uspostavi, provedbi i izvješćivanju o sustavu financijskog upravljanja i kontrole u MO i OS BiH;
- Pravilnik o financijskom i materijalnom poslovanju u MO i OS BiH;
- Pravilnik o prosudbi rizika od korupcije u MO BiH;
- Pravilnik o glazbenoj službi OS BiH;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o prijemu u vojnu službu;
- Pravilnik o vojnoj legitimaciji;
- Pravilnik o djelatnom razvoju i upravljanju karijerom djelatnih vojnih osoba u MO i OS BiH;
- Pravilnik o sustavu klasifikacije u MO i OS BiH;
- Pravilnik o sustavu izvješćivanja o brojnom stanju;
- Pravilnik o upravljanju personalnom evidencijom;
- Pravilnik o prijemu u vojnu službu;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o prijemu u vojnu službu;
- Pravilnik o zaštiti mentalnog zdravlja i psihosocijalnoj asistenciji u MO i OS BiH;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o razvoju i upravljanju doktrinarnim publikacijama u Oružanim snagama BiH;
- Pravilnik o bazi vojno-obavještajnih podataka;
- Pravilnik o razvoju i upravljanju doktrinarnim publikacijama u MO i OS BiH;
- Politiku zaštite snaga;
- Instrukciju o načelu, stilu pisanja i procedurama potpisivanja službenog akta u MO BiH;
- Instrukciju za izradu dokumenta politika u MO BiH.

U postupku izrade, u prednacrtnoj, nacrtnoj i fazi konzultacija:

- Pravilnik o odorama OS BiH;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji radnih mjesta civilnih osoba na službi u OS BiH;
- Pravilnik o nagradama i pohvalama;
- Pravilnik za medicinsku evakuaciju zračnim putem;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o unapređenju vojnih osoba u MO i OS BiH;
- Pravilnik o stanjima u tijeku službe za djelatne vojne osobe;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o ocjenjivanju vojnih osoba u MO i OS BiH;
- Pravilnik za nabavu roba, usluga i radova u MO i OS BiH;
- Pravilnik o pružanju vojne pomoći civilnim tijelima;
- Pravilnik o biltenima pukovnija Oružanih snaga BiH;
- Politika logistike;
- Naputak za ispitivanje udesa i izvanrednih događaja zrakoplova OS BiH;

- Priručnik za trenere za rodnu ravnopravnost.

4. Politika i planovi

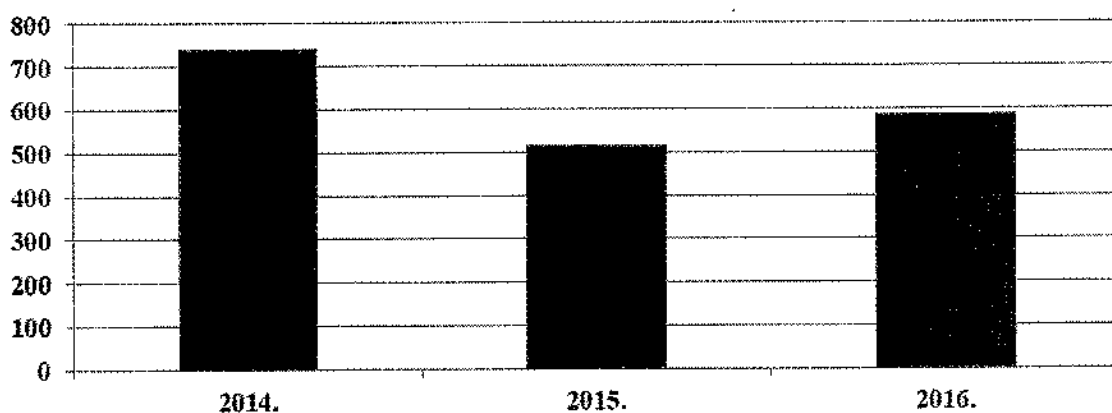
Aktivnosti u okviru ove funkcionalne oblasti, u tijeku 2016. godine, prezentirane su u narednim sadržajima.

4.1. Potpora i pomoć civilnim tijelima

Tijekom 2016. godine realizirane su značajne aktivnosti pomoći civilnim tijelima na teritoriji BiH, kroz:

- Vojnu pomoć u prirodnim i drugim nezgodama;
- Deminiranje;
- Koordinacija aktivnosti civilno-vojne suradnje u oblasti zrakoplovstva sa civilnim strukturama u BiH, EUROCONTROL-om i NATO-om;
- Odobreno je 586 aktivnosti pružanja pomoći civilnim tijelima u BiH kroz angažiranje OS BiH u izgradnji i obnovi infrastrukture, te kroz ustupanje na privremeno korištenje objekata i MTS OS BiH civilnim strukturama iz vladinog i nevladinog sektora;
- Potpora ceremonijalnim i svečanim aktivnostima institucija vlasti;
- Suradnja sa predstavnicima međunarodne zajednice u BiH i predstavnicima drugih država glede potpore njihovim aktivnostima;
- Suradnja sa predstavnicima NATO-a, međunarodne zajednice u BiH i zemalja članica NATO-a, u cilju izgradnje kapaciteta u oblasti vojne pomoći civilnim tijelima, te vladinim i nevladinim organizacijama u širokom spektru funkcija;
- Održavane MEDEVAC sposobnosti i realizirane konkretne aktivnosti pomoći helikopterima OS BiH;
- Planirane i realizirane aktivnosti obuke i vježbi združenih civilno vojnih struktura u oblasti civilno vojne suradnje;
- Ostalu pomoć civilnim tijelima vlasti u Bosni i Hercegovini i opću civilno vojnu suradnju (udruge građana, športska društva itd.).

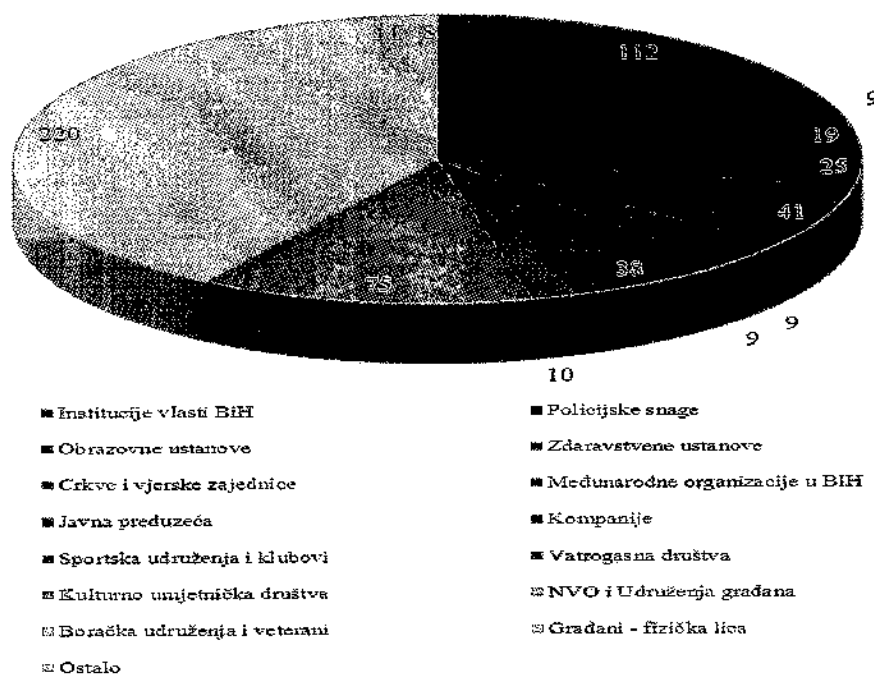
Pregled realizacije zahtjeva, vrste pomoći, angažiranih resursa, korisnika pomoći i teritorijalne zastupljenosti pomoći, prikazane su u tabelama i dijagramima kako slijedi:

Dijagram 3: Usporedni prikaz realizacije zahtjeva za vojnu pomoć civilnim tijelima u zadnje tri godine

RB	NAZIV	REALIZIRANO
1.	Institucije vlasti BiH	112
2.	Policijske snage	9
3.	Izobrazbene ustanove	19
4.	Zdravstvene ustanove	
5.	Crkve i vjerske zajednice	25
6.	Međunarodne organizacije u BiH	41
7.	Javna poduzeća	9
8.	Tvrtke	9
9.	Športske udruge i klubovi	38
10.	Vatrogasna društva	
11.	Kulturno umjetnička društva	10
12.	NVO i udruge građana	75
13.	Boračke udruge i veterani	220
14.	Građani - fizičke osobe	11
15.	Ostalo	8
UKUPNO		586

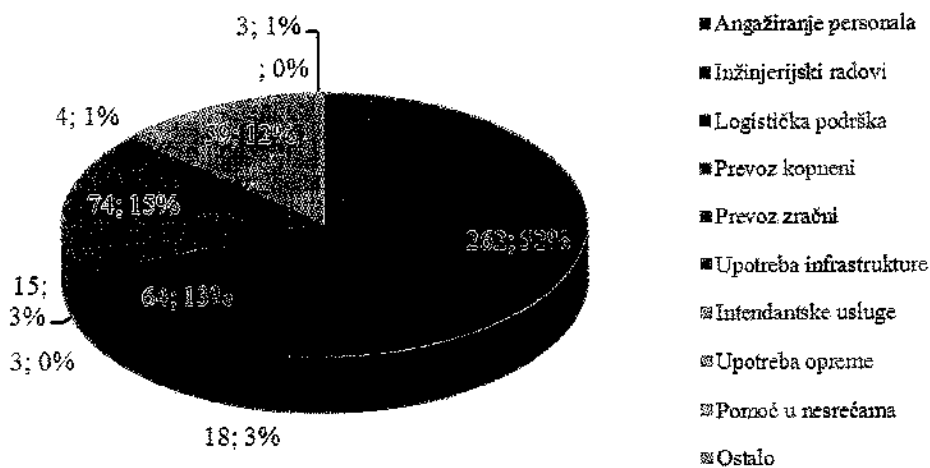
Tabela 2: Pregled aktivnosti civilno-vojne suradnje

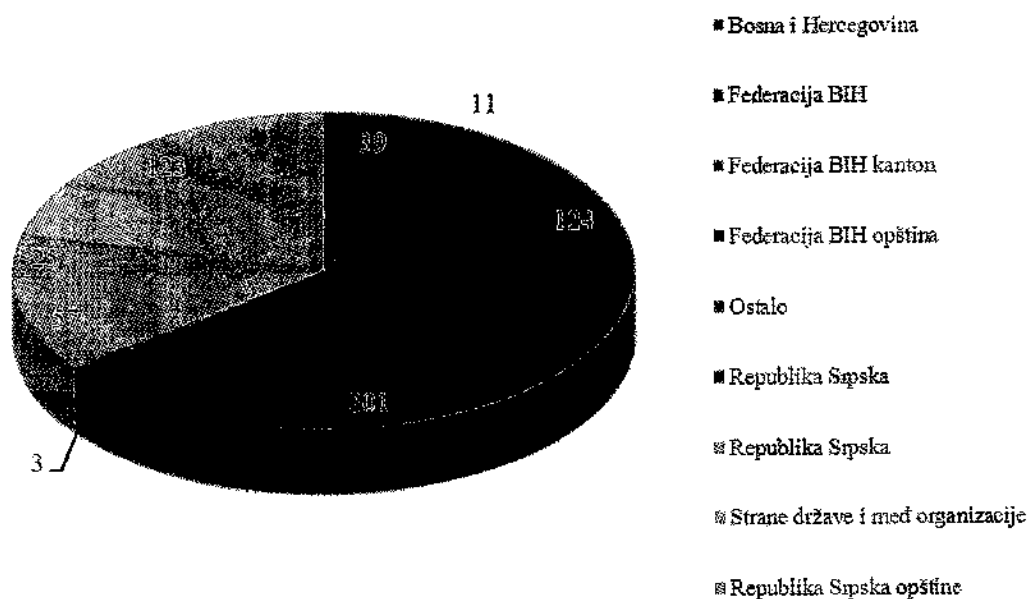
Dijagram 4: Pregled korisnika pomoći

RB	KATEGORIJA	REALIZIRANO
1.	Angažiranje personala	262
2.	Inženjerski radovi	18
3.	Logistička potpora	64
4.	Prijevoz kopneni	3
5.	Prijevoz zračni	15
6.	Uporaba infrastrukture	74
7.	Intendantske usluge	4
8.	Uporaba opreme	59
9.	Pomoć u nezgodama	
10.	Ostalo	3
11.	Dom OS BiH	82
12.	Posjeta objektu D-0	
13.	Uporaba kontejnera	2
UKUPNO		586

Tabela 3: Pregled angažiranja resursa OS BiH

Dijagram 5: Pregled angažiranih kapaciteta

Dijagram 6: Teritorijalna distribucija vojne pomoći civilnim tijelima

4.2. Pomoć civilnim tijelima u spašavanju ljudi i materijalnih dobara u slučaju prirodnih i drugih katastrofa

Tijekom 2016. godine, Oružane snage BiH su bile angažirane na gašenju požara iz zraka helikopterima Mi-8T i Mi-8MTV u općinama Široki Brijeg i Trebinje.

Prilikom gašenja požara, tijekom 13,9 sati leta, izbačeno je 205 tona vode i utrošeno 10425 litara GM-1.

U rejonu Općine Teslić, tijekom srpnja mjeseca 2016. godine, izvedena je vježba operacija traganja i spašavanja zračnim putem. Za realizaciju ove vježbe angažirani su jedan helikopter Mi-8 i dva helikoptera Gazela. Tijekom 3,7 sati leta utrošeno je 1560 litara goriva.

U rejonu Ustikoline – Općina Foča u Federaciji, tijekom travnja mjeseca 2016. godine, izvedena je vježba operacija traganja i spašavanja kopnenim putem. U realizaciji vježbe, u koordinaciji sa policijskom postajom iz Ustikoline, angažiran je jedan vod od 30 vojnika radi traganja za nestalom ženskom osobom.

4.3. Pomoć u procesu deminiranja

Tijekom 2016. godine, OS BiH su deminirale ukupno 2 512 048 m² ili 75,80% od ukupnog plana protuminskih akcija za 2016. godinu. Razlozi koji su onemogućili viši stupanj realizacije plana odnose se na loše mogućnosti održavanja i popravke strojeva i opreme za deminiranje i nedostatak alata za deminiranje. Procenat realizacije plana je za 5,20% veći u odnosu na 2015. godinu.

Deminerski resursi Oružanih snaga BiH bili su angažirani na ukupno 56 deminerskih projekata, od čega u Federaciji BiH 30, Republici Srpskoj 20 i Brčko Distriktu 6.

Pregled realizacije plana deminiranja za 2016. godinu, broj deminerskih projekata, angažiranje resursa u akcijama deminiranja, kao i uporedni pokazatelji deminiranja u posljednjih pet godina, prikazani su u tabelama i dijagramima koji slijede:

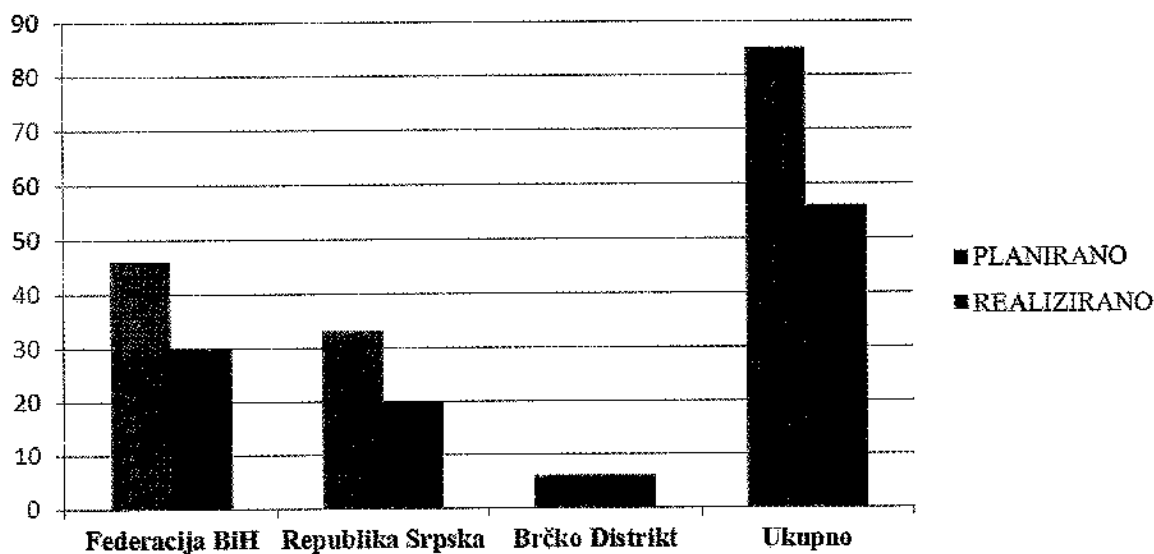
DEMINIRANE POVRŠINE U 2016. GODINI		
PLANIRANO (m ²)	REALIZIRANO (m ²)	PROCENAT (%)
3 321 991 m ²	2 512 048 m ²	75,80

Tabela 4: Realizacija plana deminiranja

U procesu deminiranja utrošeno je 3.745.227,46 KM, što pokazuje da je cijena jednog m² deminirane površine iznosila 1,49 KM (u cijenu nisu uračunate plaće vojnika).

DEMINERSKI PROJEKTI	ENTITET/DISTRIKT			UKUPNO
	FBIH	RS	BD	
PLANIRANO	46	33	6	85
REALIZIRANO	30	20	6	56

Tabela 5: Prikaz broja deminerskih projekata

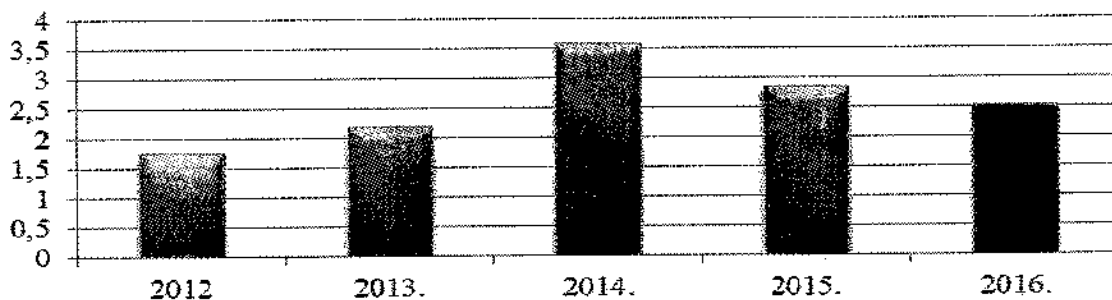
Dijagram 7: Uporedni prikaz realizacije deminerskih projekata

PERSONALNI RESURSI			MATERIJALNI RESURSI		
Manualne deminerske desetine	Strojarska desetina	Timovi sa psima za otkrivanje eksploziva	Strojevi za standardno uznemirenje zemljišta	Strojevi za uklanjanje otpada	Psi za otkrivanje eksploziva
34	6	8	5	1	23

Tabela 6: Angažirani resursi u operacijama deminiranja

Godina	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Rezultati u m ²	1 757 926	2 190 106	3 576 318	2 839 491	2 512 048

Tabela 7: Pregled realizacije deminiranja u posljednjih pet godina

Dijagram 8: Uporedni prikaz realizacije deminiranja u posljednjih pet godina

Tijekom 2016. godine, Oružane snage BiH su bile angažirane na više aktivnosti koje se odnose na postupanje sa NUS-om, i to:

- Potpora realizaciji Plana uništenja SiMES-a, koje provodi firma "Sterling", metodom otvorene detonacije i metodom spaljivanja u peći;
- Verifikacija uništenja SiMES-a, koju su provodili posebno oformljeni timovi za verifikaciju. Uništeno je ukupno 687 tona SiMES-a. Uništenje SiMES-a provodi firma "Sterling";
- Timovi za uništenje NUS-a, tijekom 2016. godine, bili su angažirani kao potpora realizaciji bojevih gadanja. Za vrijeme ove aktivnosti uništeni su projektili koji se nisu aktivirali na cilju ili koji su identificirani kao nesigurni za ispaljenje;
- Angažiranje timova za uništenje NUS-a koji je pronađen na vojnim lokacijama OS BiH; i
- Angažiranje tehničara NUS-a na demilitarizaciji delaboriranih elemenata u TROM Doboju.

4.4. Pomoć u inženjerskim radovima

Tijekom 2016. godine ostvareni su značajni rezultati pomoći civilnim strukturama u inženjerskim radovima i drugim infrastrukturnim aktivnostima. Kao primjer ovih napora, na slijedećoj tabeli su prezentirane aktivnosti u kojima je sudjelovala inženjerija OS BiH i ostvareni učinci.

RB	NAZIV PROJEKTA	OSTVARENI UČINCI					
		m	km	Moto sati	Pog. gorivo (litara)	Broj osoba	Broj dana
1.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru Općine Teslić	800	4535	197.41	4539	8	14
2.	Sanacija putnih komunikacija i bazena za pitku vodu na prostoru Općine Teslić	900	2620	58	2026	5	7
3.	Uklanjanje divljih deponija na prostoru grada Doboja		70	8	185	6	1
4.	Izvedba radova u „Memorijalnom središtu groblje mira na Bilima“, Općina Široki Brijeg	3000	13700	511.5	11300	7	31
5.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru Općine Foča u Federaciji BiH	10622	4933	471.30	7327	6	31
6.	Probijanje puta desnom obalom rijeke Tare na prostoru Općine Foča	52.210	15.471	1759	40.047	7	80
7.	Čišćenje odvodnih kanala i oblikovanje nasipa sa djelomičnom izradom istoga na prostoru Općine Kostajnica	6130 + 3 propusta	2543	170.16	2567	6	14
8.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru Općine Sanski Most	8600	13266	549.42	11812.5	9	22
9.	Sanacija obdaništa "Dunje" Sarajevo		1000	129	685	11	65
10.	Sanacija obdaništa "Bubamara" Pale		110	19	143	8	22
UKUPNO		82.262	58.248	1.973	68.819	73	287

Tabela 8: Pregled realiziranih inženjerskih aktivnosti

4.5. Medicinska evakuacija (MEDEVAC)

Tijekom 2016. godine izvršene su sljedeće medicinske evakuacije (MEDEVAC):

- Medicinska evakuacija sa planine Bjelašnica u Kliničko središte Sveučilišta u Sarajevu, koja je izvršena 07.02.2016. godine, helikopterom UH-1H iz Vojarne Rajlovac;

- Evakuacija osobe stradale u snježnoj lavini na relaciji Bjelašnica - Sveučilišno kliničko središte Koševo; i
- Dvije medicinske evakuacije sudionika „Marša mira 2016“ (jedna iz Kamenice u Tuzlu, a druga iz Konjević Polja u Sarajevo).

4.6. Upravljanje i zaštita zračnog prostora

Realizacija aktivnosti koordinacije upravljanja zračnim prostorom Bosne i Hercegovine u oblastima zaštite i upravljanja zračnim prostorom, te koordinacija aktivnosti kontrole leta za 2016. godinu, izražena je kroz sljedeće rezultate:

- Izrađen je i potpisan dokument BiH Local Single Sky Implementation Plan „LSSIP BA Year 2016“;
- U potpunosti su usuglašene procedure najave i registrirane zračne zone za potrebe OS BiH;
- Nastavak procesa uspostave koncepta Fleksibilne uporabe zračnog prostora u BiH (Flexible Use of Airspace - FUA); i
- Aktivno sudjelovanje na sastancima Radne skupine za koordinaciju sa BHDCA iz oblasti civilno-vojne suradnje u upravljanju i zaštiti zračnog prostora i Službe traganja i spašavanja (STS) zrakoplovima OS BiH za potrebe BHDCA. Rezultat aktivnog sudjelovanja je usuglašena procedura najave i registriranja NOTAM-a za potrebe OS BiH i pokretanje aktivnosti na izradi Sporazuma o angažiranju pripadnika OS BiH za potrebe izvršenja misije STS-a.

U ovoj oblasti, ostvarena je značajna i plodonosna suradnja sa NATO-ovim i EUROCONTROL-ovim tijelima a odvijala se kroz sljedeće aktivnosti:

Aktivno sudjelovanje u radu NATO tijela:

- Povjerenstva za raketnu i protuzračnu obranu (Air and Missile Defense Committee – AMDC);
- Povjerenstva za upravljanje zračnim prometom – (Air Traffic Management Committee – ATMC); i
- Koordinacijskom skupinom za sigurnost upravljanja zračnim prometom (NATO EUROCONTROL SECURITY COORDINATION GROUP – NEASCOG).

Aktivnosti na izradi posebnih studija:

- Nastavljen je rad na projektu Razmjene podataka u zračnom prostoru (Air Situation Data Exchange - ASDE);
- Nastavljen je rad na projektu Razmjene podataka u zračnom prostoru (Air Situation Data Exchange - ASDE);
- Utvrđen je tekst konačnog Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva obrane Republike Hrvatske i Glavnog zapovjedništva savezničkih snaga u Europi, vezano za razmjenu podataka o zračnoj situaciji između OCK2IOBiH, Sarajevo i CRC Podvornica - Republika Hrvatska i upućen je u internu proceduru unutar MO i ZS OS BiH; i
- Sudjelovanje u radu:
  - Vojnog odbora za upravljanje zračnim prostorom (Military ATM Board – MAB);
  - Civilno-vojnog stalnog povjerenstva (Civil Military Committee – CMIC) EUROCONTROL-a; i

- Povjerenstva za civilno-vojnu suradnju (JCMACC).

Nastavljen je rad na projektu Balkanskog pristupa protuzračnoj obrani (Balkan Regional Approach to Air Defense – BRAAD). Nakon završetka procedure po pitanju zaključenja i izvršenja međunarodnih sporazuma, očekuje se potpisivanje sporazuma između Ministarstva obrane Republike Hrvatske, Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva obrane Crne Gore i Ministarstva obrane Republike Makedonije vezano za zračni nadzor i studiju komunikacijskih zahtjeva za Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru i Republiku Makedoniju, u potpori Balkanskom regionalnom pristupu protuzračnoj obrani BRAAD.

5. Međunarodna suradnja

Težišne aktivnosti u oblasti međunarodne suradnje, tijekom 2016. godine, elaborirane su u narednim tematskim sadržajima.

5.1. Aktivnosti pridruženja NATO-u

Aktivnosti pridruženja NATO-u, tijekom 2015. godine, odvijale su se kroz utvrđene procese, programe, planove i druge oblike suradnje.

5.1.1. Praćenje implementacije obveza u okviru procesa planiranja i revizije

Shodno dinamici ciklusa PARP-a, 12. 04. 2016. godine, održane su radne konzultacije Povjerenstva i predstavnika MO, MS i ZS OS BiH, sa izaslanstvom Glavnog sjedišta NATO-a, u svezi sa prosudbom implementacije Partnerskih ciljeva suradnje BiH-NATO (PG) tijekom 2015. godine, te pripremom dokumenta PARP/PG Prosudbe, u okviru kojega je predložen i novi set PG-a za naredno dvogodišnje razdoblje. Završno usuglašenje PARP/PG Prosudbe 2016. održano je 31. 05.2016. godine u Glavnom sjedištu NATO-a u Briselu, na sastanku u formatu „28+1“.

Tijekom mjeseca lipnja 2016. godine, na razini Sjevernoatlantskog vijeća (NAC), usvojena je PARP/PG Prosudba 2016., u okviru koje je predložen i novi set Partnerskih ciljeva suradnje BiH-NATO za naredno dvogodišnje razdoblje koje sadrži 32 cilja (20 općih, 9 kopnenih i 3 zračna), od čega je 30 ciljeva u nadležnosti MO i ZS OS BiH. U narečenoj prosudbi, izrečena je generalna ocjena da je dosadašnja implementacija partnerskih ciljeva (PG), posebno onih koji su u nadležnosti MO i OS BiH, zadržala pozitivan trend iz prethodnih godina, pri čemu je najveći dio zahtjeva definiranih u partnerskim ciljevima uspješno dostignut. To potvrđuje i podatak da je iz prethodnog seta osam partnerskih ciljeva na prijedlog MO, odnosno ZS OS BiH, proglašeno implementiranim.

Krajem mjeseca lipnja 2016. godine, dostavljen je i PARP Upitnik 2016. od Glavnog sjedišta NATO-a u Briselu. Ministarstvo obrane BiH je, kao nositelj PARP aktivnosti, u suradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova i Ministarstvom sigurnosti BiH, pripremio odgovore na predmetni upitnik, koji su u potpunosti obrađeni i konzolidirani do kraja listopada 2016. godine i dostavljeni Glavnom sjedištu NATO-a u Briselu, putem Ministarstva vanjskih poslova BiH. Time je formalno okončan peti, a počeo je šesti PARP ciklus BiH. U ožujku 2017. godine predviđen je dolazak NATO tima, s ciljem diskusije i konačnog usuglašavanja ponuđenih odgovora na PARP Upitnik, te izrade Prijedloga PARP Prosudbe za prezentiranje pred NAC-om.

Tijekom 2016. godine, nastavljena je realizacija planskih aktivnosti u okviru „Koncepta operativnih sposobnosti (OCC)“, programa kojeg MO i OS BiH provode u svrhu kolektivne obuke i opremanja deklariranih postrojbi OS BiH, sukladno NATO standardima, kako bi se postigla potrebna razina interoperabilnosti tih postrojbi i Oružanih snaga u cjelini.

U procesu planiranja i revizije, odnosno Konceptu operativnih sposobnosti, BiH je deklarirala tri pješačke satnije, logističku satniju, vod za uništenje neeksplozivnih ubojitih sredstava (EOD vod), vod vojne policije, vod veze, vod inženjerije, topničku bitnicu, te specijalizirane timove službi potpore.

Tijekom 2016. godine, deklarirane su i jedna pješačka satnija, EOD vod i vod vojne policije, kao snage koje su osposobljene za uput u operacije potpore miru. Namjera je, što je iskazano kroz PARP dokumente, da od 2023. godine doprinos borbenom postrojbom bude umjesto pješačke satnije ekvivalentan postrojbi veličine pješačke bojne, a od 2025. godine postrojbi veličine bojničke borbene skupine.

U okviru Koncepta operativnih sposobnosti, u 2016. godini uspješno je provedeno NEL-1 ocjenjivanje deklariranih postrojbi OS BiH (pješačka satnija iz sastava 5. pbr, logistička satnija, EOD vod, vod vojne policije, vod veze, vod inženjerije, topnička bitnica, HUMINT i CIMIC timovi).

Rrealizirano je i ocjenjivanje na razini SEL-1 (pješačka satnija iz sastava 4. pbr). Ocjenjivanjima su prethodile zajedničke organizacijske i tehničke pripreme koje su provedene u suradnji sa predstavnicima JFC Napulj. U drugoj polovini godine, nastavljeno je sa tehničkim i organizacijskim pripremama za organizaciju i realizaciju ocjenjivanja narečenih postrojbi na razinama SEL-2 i NEL-2 koja su planirana za 2017. godinu.

5.1.2. Program suradnje sa NATO-om

Program suradnje Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH sa NATO-om za 2016. godinu sastojao se od 131 događaja. Stupanj realizacije Liste aktivnosti suradnje za 2016. godinu, u odnosu na Plan, iznosi 72 %.

Tijekom 2016. godine, utvrđena je i Lista aktivnosti suradnje u 2017. godini.

Tijekom 2016. godine, pripadnici OS BiH su sudjelovali na slijedećim međunarodnim vojnim vježbama:

RB	NAZIV VJEŽBE	SADRŽAJ/CILJ VJEŽBE	NATUKNICA
1.	REGEX 16	Ocjenjivanje postrojbe po OCC E&F konceptu.	Vježba je realizirana na inicijativu Zapovjedništva združenih snaga u Napulju, domaćin vježbe je bila Bosna i Hercegovina.

2.	LOGEX 17	Poboljšanje interoperabilnosti u formiranju, razmještanju i pružanju logističke potpore postrojbama u operacijama potpore miru, sa težištem na razvijanju multinacionalne logističke potpore.	Tijekom 2016. godine održane su pripremne radionice, a došlo je do prolongiranja održavanja vježbe za 2018. godinu.
3.	SABER JUNCTION 16	Priprema Oružanih snaga SAD-a i multinacionalnih sastava za kopnene operacije kombinirajući ofanzivne, defanzivne i operacije stabilnosti i promidžba interoperabilnosti između partnerskih zemalja.	
4.	IMMEDIATE RESPONSE 16	Organizirana kao CPX (vježba zapovijednog mjesta) praćena FTX – om (terenskom vježbom).	Proigravane konvencionalne kolektivne zadaće i zadaće iz operacija potpore miru.
5.	TRIDENT JUNCTURE 16	Vježba je realizirana sukladno scenariju koji predviđa odgovor u kriznim situacijama.	Glavna skupina za obučavanje je bilo Zapovjed. združenih snaga Brunsum, koje se angažira kao Zapovjed.operativnih snaga u određenoj misiji (razina – major operation).
6.	PLATINIUM WOLF 16	Održana je u Republici Srbiji. Cilj vježbe je bio unaprjeđenje suradnje i sigurnosti sa partnerskim zemljama na Kavkazu, Balkanu i Crnogorskom regionu.	Težište je bilo usmjereno na zadaće u okviru operacije potpore miru, sa posebnim fokusom na angažiranje vojne policije.
7.	STEADFAST FLOW 16	NATO vježba transporta i kretanja podržana simulacijskim softverom. Cilj vježbe bio je uvježbavanje planera transporta ili LOGFAS operatera u korištenju novih verzija LOGFAS softvera.	
8.	BALKAN SHIELD 16	Vježba specijalnih postrojbi zemalja članice B9 foruma koja je održana u LIVEX formatu.	Pripadnici OS BiH bili su isključivo angažirani u odjelu NUS OS BiH.
9.	CAPABLE LOGISTICIAN 16	Terenska vježba čiji je cilj testiranje interoperabilnosti logističkog sustava OS BiH, kao i prosudba kompatibilnosti logističkih procedura OS BiH sa NATO logističkim multinacionalnim rješenjem.	

10.	BOLD CHINTEH 16,	Vježba iz oblasti civilno-vojne suradnje koja je uspješno realizirana u koordinaciji Ministarstva sigurnosti BiH i Veleposlanstva Ujedinjenog kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u Sarajevu.	
11.	COMBINED RESOLVE VII	Vježba je održana je u SR Njemačkoj.	
12.	KHAAN QUEST 16	Vježba je održana u Mongoliji, u suradnji sa Američkim pacifičkim zapovjedništvom.	
13.	U ovim vježbama sudjelovalo je ukupno 1100 pripadnika Oružanih snaga BiH		

Tabela 9: Pregled sudjelovanja na međunarodnim vojnim vježbama

5.1.3. Implementacija Individualnog partnerskog akcijskog plana (IPAP)

Tijekom 2016. godine, Ministarstvo obrane i Oružane snage BiH su nastavili implementaciju aktivnosti planiranih dokumentom IPAP za razdoblje 2014.-2016. godine, sa težištem na ispunjenje obveza u oblastima:

- Implementacija obrambene legislative;
- Izgradnja integriteta i smanjenje rizika od korupcije u obrambenom sektoru;
- Provedba aktivnosti trenutnih mehanizama suradnje sa NATO-om;
- Obuka i edukacija pripadnika OS BiH;
- Realizacija vježbi;
- Sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama;
- Rješavanje pitanja vojne infrastrukture i imovine;
- Uništenja viškova naoružanja i nestabilnog streljiva i MES-a.

Težišna aktivnost, vezana za ispunjenje obveza u sklopu ovoga programa, bila je izrada i usuglašavanje dokumenta Samoprosudbe implementacije IPAP BiH za razdoblje rujana 2015. - rujana 2016. godina, sa nadležnim autoritetima Stožera NATO-a u Briselu, koji su istakli zadovoljavajući stupanj realizacije planiranih IPAP aktivnosti i ciljeva, posebno ističući sudjelovanje OS BiH u operacijama potpore miru („Resolute Support“ misija), knjiženje vojne imovine i rješavanje pitanja viškova naoružanja i nestabilnog streljiva i MES-a.

5.2. Sudjelovanje u mirovnim misijama

Pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine su sudjelovali u tri međunarodne misije potpore miru u inozemstvu, a to su slijedeće misije:

- Mirovna misija UN-a u Demokratskoj Republici Kongo;
- Multidimenzionalna integrirana stabilizacijska misija UN-a u Republici Mali; i
- NATO vođena operacija potpore miru „Odlučna potpora“ u Islamskoj Republici Avganistan.

Trenutno, kontingent Oružanih snaga BiH u operacijama potpore miru broji 62 pripadnika.

Sukladno Odluci Predsjedništva BiH o produljenju mandata kontingentu OS BiH, u organizacijsko-stabilizacijskoj misiji UN-a, u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO), sudjeluje pet pripadnika. U prosincu mjesecu 2016. godine izvršena je redovita zamjena kontingenta. Kontingent je sastavljen od pet promatrača OS BiH, upućen na razdoblje od jedne godine.

Sukladno Odluci Predsjedništva BiH, u Multidimenzionalnoj integriranoj stabilizacijskoj misiji UN-a, u Republici Mali (MINUSMA), sudjeluju dva stožerna časnika OS BiH. U tijeku je zamjena druge i treće rotacije.

Odlukom Predsjedništva BiH odobren je angažman skupine od osam časnika OS BiH, u operaciji potpore miru „Odlučna potpora“ u Avganistanu. Časnici su raspoređeni u sastavu Zapovjedništva za obuku, savjetovanje i pomoć „Sjever“ u bazi Marmal. Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci. Trenutno je u misiji peta rotacija, koja je upućena 29.08. 2016. godine.

Odlukom Predsjedništva BiH odobren je angažman skupine od dva dočasnika OS BiH u operaciji potpore miru „Odlučna potpora“ u Avganistanu. Dočasnici su raspoređeni u sastavu Zapovjedništva za obuku, savjetovanje i pomoć „Sjever“ u bazi Marmal. Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci. Trenutno je u misiji druga rotacija, koja je upućena 29.08. 2016. godine.

Odlukom Predsjedništva BiH produljen je mandat pješačke postrojbe OS BiH, u operaciji potpore miru „Odlučna potpora“ u Avganistanu. Pješačka postrojba koja broji 45 pripadnika je raspoređena u sastavu Zapovjedništva američkih snaga u misiji „Odlučna potpora“ u Bagramu. Mandat jedne rotacije pješačke postrojbe OS BiH traje šest mjeseci. Trenutno je u misiji peta rotacija, koja je upućena 06.12. 2016. godine.

Na slijedećoj tabeli je prikazano sudjelovanje pripadnika OS BiH u mirovnim misijama.

VRSTA MISIJE		SUDJELOVANJE
Misija UN-a u DR Kongo (MONUSCO)		5
Multidimenzionalna integrirana stabilizacijska misija UN-a u Republici Mali (MINUSMA)		2
Operacija «Odlučna potpora» Avganistan	Pješačka postrojba	45
	Stožerni časnici	8
	Stožerni dočasnici	2
UKUPNO		62

Tabela 10: Sudjelovanje pripadnika OS BiH u mirovnim misijama

5.3. Bilateralna suradnja

Ministarstvo obrane BiH je, za 2016. godinu, potpisalo planove /programe bilateralne obrambene suradnje sa 19 zemalja: Austrija, Bugarska, Francuska, Hrvatska, Danska, SR Njemačka, Grčka, Italija, Makedonija, Crna Gora, Holandija, Norveška, Rumunija, Slovenija, Srbija, Švedska, Turska, Velika Britanija i SAD (Vojska vojsci (Mil to Mil)).

Bilateralna suradnja je ostvarena i temeljem ponude/prihvatanja tečaja, donacija, pomoći u raznim vidovima suradnje sa osam zemalja: Kanada, NR Kina, Poljska, Slovačka, Španija, Švicarska, Malezija, Pakistan.

Broj usuglašenih, potpisanih i realiziranih godišnjih planova bilateralne obrambene suradnje za razdoblje 2008.-2016. godina, prikazan je na slijedećoj tabeli:

UPOREDNI PREGLED REALIZIRANIH PLANOVA BILATERALNE OBRAMBENE SURADNJE								
2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
17	18	15	14	16	13	15	15	19

Tabela 11: Usporedni pregled realiziranih planova bilateralne suradnje

Bilateralna obrambena suradnja za 2016. godinu je realizirana sa 25 država: Austrija, Bugarska, Crna Gora, Danska, Kanada, Francuska, Grčka, Holandija, Hrvatska, Italija, Češka, Kina, Makedonija, Malezija, Norveška, Njemačka, Rumunija, Slovenija, Srbija, Švicarska, Švedska, Španija, Turska, UK i SAD.

Države sa kojima je ostvarena intenzivna bilateralna obrambena suradnja su: SAD, Srbija, Turska, Hrvatska, Njemačka, Grčka, Crna Gora, Velika Britanija, Slovenija, Makedonija, Austrija, Norveška.

Suradnja sa SAD-om se odvijala kroz Program Mil to Mil (Vojska vojsci), a u Bosni i Hercegovini se provode programi FMF (Foreign Military Financing) i IMET (International Military Education and Training) program.

Plan bilateralne obrambene suradnje sa SAD-om po programu Mil to Mil – PfP za 2017. godinu je već potpisan, kao i planovi bilateralne suradnje za 2017. godinu sa Kraljevinom Švedskom i Velikom Britanijom.

U tabeli koja slijedi prikazan je pregled realizacije aktivnosti u okviru bilateralne vojne suradnje u 2016. godini, kao i broj sudionika u aktivnostima:

BROJ AKTIVNOSTI	REALIZACIJA (%)	MJESTO REALIZACIJE	BROJ SUDIONIKA
300	90	Izvan BiH	500
		U BiH	709
		UKUPNO	1209

Tabela 12: Pregled realizacije bilateralne suradnje

5.4. Regionalna suradnja

U tijeku 2016. godine, pripadnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH sudjelovali su u radu i ostvarili suradnju u okviru regionalnih inicijativa:

a) Inicijativa ministara obrane zemalja Jugoistočne Europe (SEDM)

Aktivno sudjelovanje MO BiH u ovoj inicijativi, tijekom 2016. godine, izraženo je kroz:

- Sudjelovanje predstavnika MO BiH u radu Koordinacijskog povjerenstva SEDM-a;
- Sudjelovanje u radu Političko-upravnog povjerenstva Multinacionalnih mirovnih snaga (SEEBRIG) u svojstvu promatrača;
- Sudjelovanje u izradi svih dokumenata ovog foruma;
- Sudjelovanje na ministarskom SEDM sastanku.

Izaslanstvo MO i OS BiH, predvođeno ministricom obrane Marinom Pendeš, sudjelovalo je na ministarskom SEDM sastanku, održanom 18.10.2016. godine u Rimu.

b) Američko-Jadranska povelja A-5

Cilj ove inicijative je jačanje sigurnosti i stabilnosti, kao preduvjeta za što brže uključenje u euroatlantske integracije. Dokument podstiče i tekuće reforme oružanih snaga u zemljama članicama i njihovu međusobnu vojnu suradnju.

Od siječnja 2016. godine, jednogodišnje predsjedavanje foruma A-5 preuzela je Republika Hrvatska, koja je prihvatila i nastavila prošlogodišnju inicijativu Bosne i Hercegovine da se redovito, svake godine, organiziraju sastanci političkih ravnatelja.

Predstavnici MO BiH su sudjelovali na Sastanku političkih ravnatelja ministarstava vanjskih poslova i ministarstava obrane zemalja članica Američko-Jadranske povelje (A-5), održanom 15.04.2016. godine, te na Sastanku političkih ravnatelja ministarstava obrane Američko-Jadranske povelje (A-5), u formatu pomoćnika ministara za resor međunarodne obrambene suradnje, održanom 11.11.2016. godine.

Domaćin godišnjeg sastanka načelnika uprava za logistiku bile su MO i OS BiH. Sastanak je održan u vremenskom razdoblju od 13.06. do 16.06.2016. godine, u Domu OS BiH u Sarajevu.

Izaslanstvo OS BiH sudjelovalo je na 20. Konferenciji načelnika stožera zemalja Američko-Jadranske povelje (A-5), u vremenskom razdoblju od 29.11. do 01.12.2016. godine, u Splitu.

Izaslanstvo MO BiH, koje je predvodila gospođa Marina Pendeš, ministrica obrane Bosne i Hercegovine, sudjelovalo je na sastanku ministara obrane članica Američko-Jadranske povelje, održanom 08. i 09. 12.2016. godine u Trakošćanu.

c) Konferencija načelnika stožera balkanskih zemalja B-9

Predstavnici MO BiH su sudjelovali u radu ove konferencije tijekom 2016. godine. Ovaj oblik regionalne suradnje uspostavljen je na inicijativu Grčke i Turske 2006. godine. Prva konferencija je održana u travnju 2007. godine, u Grčkoj. Zemlje članice su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Grčka, Makedonija, Rumunija, Srbija i Turska.

Cilj ovoga foruma je razmatranje i jačanje modela vojne suradnje balkanskih država, kao i modela odgovora na sve sigurnosne izazove, rizike i prijetnje u regionu.

Početkom svibnja 2016. godine održana je 10. Konferencija u Istanbulu.

Glavni projekti na kojima se temelji kompletan rad foruma odnose se na sljedeće:

- Informatičko povezivanje simulacijskih središta za obuku zemalja B9 kroz SEEETN projekat i pokretanje elektronske stranice na razini zemalja B9;
- Formiranje regionalne mreže središta za obuku;
- Prosudba Asimetričnih prijetnji.

d) Središte za sigurnosnu suradnju (Centre for Security Cooperation – RACVIAC)

Aktivnosti koje su realizirane u sklopu ovoga oblika suradnje, tijekom 2016. godine, prikazane su u tabeli koja slijedi:

RB	AKTIVNOST	BROJ AKTIVNOSTI	SUDIONIKA	PLANIRANO	REALIZIRANO	PROCENAT REALIZACIJE	REALIZIRANO U 2015. GODINI
1.	Seminari	8	11	8	8	100%	6
2.	Tečajji	5	13	5	5	100%	4
3.	Okrugli stolovi	0	0	0	0	0%	0
4.	MAG	2	2	2	2	100%	2
5.	Radionice	4	6	4	4	100%	1
6.	Simpoziji	1	3	1	1	100%	2
7.	Konferencije	5	20	5	56	100%	6
8.	Sastanci	1	2	1	1	100%	2
9.	Ostale aktivnosti	4	7	7	4	100%	7

Tabela 13: Pregled realizacije aktivnosti u Središtu za sigurnosnu suradnju (RACVIAC)

5.5. Sporazumi o suradnji u oblasti obrane

Tijekom 2016. godine, zaključeno je 23 sporazuma o suradnji u oblasti obrane. Sporazumi su zaključeni sa 11 zemalja, i to: Kina, Hrvatska, SR Njemačka, Grčka, Kuvajt, Crna Gora, Pakistan, Srbija, Slovenija (po jedan sporazum), SAD (dva sporazuma) Turska (šest sporazuma).

Pored narečenih sporazuma, zaključeni su i sljedeći:

- Sporazum sa OSCE-om o suradnji u obrambenim i sigurnosnim pitanjima;
- Sporazum o Koordinacijskom povjerenstvu u okviru Ministarskog procesa obrane Jugoistočne Europe (SEDM-CC);

- Sporazum sa Europskom unijom o uspostavi okvira za sudjelovanje Bosne i Hercegovine u operacijama Europske unije za upravljanje krizama;
- Sporazum između Vijeća ministara Republike Albanije, Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Vlade Republike Makedonije, Vlade Crne Gore, Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Slovenije, o uspostavi Balkanskih medicinskih snaga (MBTF);
- Sporazum sa Vladom Republike Turske o suradnji na polju vojne obuke.
- Amandman I (jedan) na Sporazum o nabavama i uzajamnom pružanju usluga između ministarstava obrane SAD-a i BiH.

U tijeku je procedura za zaključenje slijedećih sporazuma:

- Sporazum o suradnji u području obrane između Vijeća ministara BiH i Vlade Indije;
- Sporazum o suradnji u području obrane između Vijeća ministara BiH i Vlade Države Qatar;
- Sporazum o vojnoj suradnji između Vijeća ministara BiH i Vlade Ukrajine;
- Sporazum o multinacionalnim mirovnim snagama Jugoistočne Europe (MPFSEE);
- Sporazum između ministarstava obrane BiH, R.Hrvatske, Crne Gore i R.Makedonije, vezano za zračnu kontrolu i studiju komunikacijskih zahtjeva za BiH, Crnu Goru i R.Makedoniju u potpori Balkanskom regionalnom pristupu protuzračnoj obrani (BRAAD);
- Sporazum o suradnji u oblasti obrane između Vijeća ministara BiH i Vlade Kraljevine Saudijske Arabije.

Provedena je zakonska procedura i pripremljeni su za potpisivanje slijedeći sporazumi:

- Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Poljske o vojnoj suradnji;
- Sporazum o suradnji u području obrane između Vijeća ministara BiH i Vlade Države Kuvajt;
- Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata (UAE) o vojnoj suradnji.

Ministarstvo obrane BiH je do sada zaključilo ukupno 24 memoranduma o razumijevanju, i to: 24 sa 18 zemalja (Austrija, Bugarska, Kanada (dva), Čile, Češka Republika, Kina, Hrvatska, Danska, Njemačka (tri), Italija, Mađarska, Makedonija, Crna Gora, Rumunija, Slovačka, Španija, Švedska i Ukrajina), te tri sa organizacijama: Središtem za obuku za mirovne operacije (PSOTC) Sarajevo, sa NATO Agencijom za potporu, sa EUFOR-om.

5.6. Vojno-diplomatsko predstavljanje

Bosna i Hercegovina je u 2016. godini bila predstavljena sa 11, od planiranih 16 vojno-diplomatskih i vojnih predstavnika u inozemstvu, i to:

- *Države (bilateralna suradnja):*

U Republici Austriji (Stalna misija BiH pri OSCE-u i UN-u u Beču), Kraljevini Belgiji (Misija BiH pri NATO-u u Briselu), Republici Hrvatskoj, Republici Turskoj, SAD-u i Republici Srbiji.

- *Međunarodne organizacije (multilateralna suradnja):*

Misija BiH pri NATO-u u Briselu, Stalna misija BiH pri OSCE-u i UN-u u Beču.

- *Zapovjedništva i stožeri (vojna suradnja):*

- NATO zapovjedništvo JFC-Brunssum-Holandija;
- NATO zapovjedništvo JFC-Napulj-Italija;
- NATO stožer u Briselu-Belgija;
- NATO škola – Oberamergau-Njemačka;
- Zapovjedništvo Nacionalne garde Maryland-SAD;
- Središte za sigurnosnu suradnju (RACVIAC) – Zagreb.

U tijeku 2016. godine, sukladno odlukama Predsjedništva BiH, završeni su mandati:

- Zamjeniku šefa Vojnog dijela misije BiH pri NATO-u, ujedno Vojnom izaslaniku BiH u Belgiji;
- Stožernom časniku Vojnog dijela misije BiH pri NATO-u;
- Časniku za vezu sa SHAPE u NATO stožeru Mons-Belgija.

Predsjedništvo BiH je do 31.07.2017.godine produljilo mandat:

- Šefu Vojnog dijela misije BiH pri NATO-u;
- Vojnom savjetniku u stalnoj misiji BiH pri UN-u, OSCE-u i drugim međunarodnim organizacijama u Beču, ujedno Vojnom izaslaniku BiH u Austriji;
- Vojnom izaslaniku BiH u SAD-u;
- Vojnom predstavniku BiH u NATO stožeru – Brisel;
- Vojnom predstavniku BiH u RACVIAC-u.

Predsjedništvo BiH je na mandat od tri godine imenovalo:

- Zamjenika šefa Vojnog dijela misije BiH pri NATO-u, ujedno Vojnog izaslanika BiH u Kraljevini Belgiji;
- Časnika za vezu sa SHAPE, Mons-Belgija;
- Stožernog časnika u Vojnom dijelu misije BiH pri NATO-u;
- Vojnog izaslanika u Hrvatskoj.

Izvršena je obuka i priprema imenovanih osoba na pozicije u vojnim misijama BiH pri NATO-u, koje će nakon što dobiju suglasnost zemlje domaćina i potrebne sigurnosne provjere biti upućene na dužnost. Zbog kašnjenja u imenovanju, priprema Vojnog izaslanika u VDP u Zagrebu, izvršiti će se početkom 2017. godine.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na svojoj 29. redovitoj sjednici, održanoj 03.10.2016. godine, donijelo Odluku o uspostavi novih Vojno-diplomatskih predstavništava BiH u Saveznoj Republici Njemačkoj - Berlin i Ruskoj Federaciji – Moskva.

Prijedlozi MO BiH, upućeni Predsjedništvu BiH, o uspostavi VDP u Veleposlanstvu BiH u Londonu, kao i uputu Stožernog časnika u statusu – Vojni predstavnik BiH u Stalnoj

organizaciji Balkanskih vojno-medicinskih snaga – Skoplje - Makedonija, su u proceduri odobrenja.

Ministarstvo obrane BiH je u 2016. godini realiziralo niz značajnih aktivnosti sa Asocijacijom vojno-diplomatskih predstavnika sa Asocijacijom VDP-a. Od planiranih 21 aktivnosti realizirano je 20. Aktivnost „Prijatelji PSOTC“ nije realizirana zbog nemogućnosti pravodobnog organiziranja i osiguranja smještaja za sudionike.

Ostvarena je suradnja i koordinacija na dnevnom temelju sa predstavnicima 31 zemlje koje imaju akreditirane rezidentne (14) i nerezidentne (17) VDP-e za Bosnu i Hercegovinu.

Za realizaciju planiranih aktivnosti, sa Asocijacijom VDP-a, tijekom 2016. godine, ukupno je potrošeno oko 8000,00 KM.

5.7. Implementacija međunarodnih obveza

Sukladno Zakonu o obrani, tijekom 2016. godine, planirane su, pripremane i provedene međunarodne aktivnosti razmjene informacija i provedba inspeksijskog i verifikacijskog režima. Ove aktivnosti su bile utemeljene na relevantnim međunarodnim dokumentima:

- Sporazumu o kontroli naoružanja;
- Sporazumima o mjerama za izgradnju povjerenja i sigurnosti;
- Relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a; i
- Odlukama Forumu za sigurnosnu suradnju - OSCE-a.

U pregledu koji slijedi prezentirana je provedba inspeksijskog i verifikacijskog režima, kao i izrade i razmjene informacija prema sporazumima, i to:

a) „Bečki dokument 2011“

Provedene tri inspekcije secificiranog područja, i to:

- od Mađarske u razdoblju od 23. do 26. veljače 2016. godine,
- od Slovenije u razdoblju od 12. do 15. travnja 2016. godine,
- od Slovačke u razdoblju od 10. do 13. svibnja 2016. godine.

Provedena je evaluacijska posjeta od Republike Češke u 5. pbr, u vremenskom razdoblju od 30.03. do 01.04. 2016. godine, čime je Bosna i Hercegovina ispunila godišnju obvezu po pitanju prijama inspekcija i evaluacijskih posjeta.

Bosna i Hercegovina je sprovela inspekciju specificiranog područja u Rumuniji, u vremenskom razdoblju od 18. do 21.10.2016. godine i izvršila evaluacijsku posjetu 21. oklopnoj brigadi Oružanih snaga SR Njemačke locirane u Augsburgu.

Izvršena je godišnja razmjena informacija po Bečkom dokumentu, 13. i 14.12.2016. godine u Beču.

b) „Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja“

U suradnji sa Ministarstvom inozemnih poslova BiH, organiziran je 20. sastanak Stalne radne skupine Podregionalnog konzultativnog povjerenstva za Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja u Mostaru, u vremenskom razdoblju od 01. do 04.02.2016. godine.

Pripadnici MO i OS BiH sudjelovali su na dva sastanka Subregionalnog konzultativnog povjerenstva i na Preglednoj konferenciji Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja.

Od BiH izvršene su tri inspekcije, i to:

- u Republici Hrvatskoj, u vremenskom razdoblju od 05. do 07.04.2016. godine, i
- dvije inspekcije u Republici Srbiji, u vremenskim razdobljima od 19. do 21.04 i od 25. do 27.10 2016. godine.

U BiH su provedene četiri inspekcije, i to :

- od Crne Gore, u vremenskom razdoblju od 17. do 19.05.2016. godine,
- od Republike Hrvatske, u vremenskom razdoblju od 01. do 03.06.2016. godine, i
- dvije inspekcije od Republike Srbije, u vremenskim razdobljima od 21. do 23.06 i od 04. do 06.10.2016. godine.

c) „Otvoreno nebo“

Shodno odredbama ugovora „Otvoreno nebo“, u 2016. godini izvršen je prihvati četiri promatračka leta u Bosni i Hercegovini, a predstavnici OS BiH sudjelovali su u jednom zajedničkom promatračkom letu sa Republikom Turskom iznad Ukrajine.

Prihvaćeni su slijedeći promatrački letovi:

- od Italije i Slovenije, u vremenskom razdoblju 13.-17.06. 2016. godine,
- od Njemačke, Francuske, Mađarske i Hrvatske, u vremenskom razdoblju 06.-10.06. 2016. godine,
- od Ruske Federacije, u vremenskom razdoblju 05.-09.09. 2016. godine,
- od Turske, u vremenskom razdoblju 17.-21.10.2016.godine.

Zajednički promatrački let sa Republikom Turskom iznad Ukrajine realiziran je u vremenskom razdoblju od 23. do 27. 05.2016. godine.

Pregled realizacije obveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija za 2016. godinu, prikazan je na slijedećoj tabeli:

RB	Aktivnost	Planirano	Realizirano	Procenat realizacije	Realizirano u 2015.g.
1.	Inspekcije sukladno Bečkom dokumentu 2011	6	6	100	7
2.	Promatrački letovi sukladno ugovoru "Otvoreno nebo"	4	4	100%	4
3.	Inspekcije sukladno Sporazumu o subregionalnoj kontroli naoružanja	7	7	100%	7

4.	Razmjena informacija sukladno obvezama prema OSCE-u	14	14	100%	14
5.	Razmjena informacija sukladno obvezama prema UN-u	7	7	100%	7
6.	Razmjena informacija sukladno drugim obvezama	3	3	100%	3

Tabela 14: Pregled obveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija

Sukladno OSCE-vim Vojnopolitičkim dokumentima i odlukama, u 2016. godini izrađene su i razmijenjene slijedeće informacije:

RB	MJESEC	INFORMACIJA	NOSITELJ IZRADE
1.	Siječanj	Informacija o posredovanju u trgovini naoružanja	MVT BiH, dok MO BiH radi privitak iz okvira svoje nadležnosti
2.	Ožujak	Informacija o obrambenom planiranju i vojnom proračunu (VD 99, Paragraf 15)	MO BiH
3.	Travanj	Informacija "Pravila ponašanja" o političko vojnim aspektima sigurnosti	MVP BiH, dok MO BiH radi privitak iz okvira svoje nadležnosti
4.	Travanj	Globalna razmjena vojnih informacija	MO BiH
5.	Svibanj	Upitnik o protupješačkim minama	MVP BiH, dok MO BiH radi privitak iz okvira svoje nadležnosti
6.	Lipanj	Informacija o transferima konvencionalnog naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi privitak iz okvira svoje nadležnosti
7.	Lipanj	Upitnik o konvencionalnim transferima naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi privitak iz okvira svoje nadležnosti
8.	Lipanj	Informacija o izvozu malog oružja u, i uvoza iz, drugih država sudionica, tijekom prethodne godine	MVT BiH, dok MO BiH radi privitak iz okvira svoje nadležnosti
9.	Lipanj	Informacija o malom i lakom naoružanju	MVP BiH, dok MO BiH radi privitak iz okvira svoje nadležnosti
10.	Rujan	Upitnik o procesu ratifikacije konvencije o kemijskom oružju	MCP BiH, dok MO BiH radi privitak iz svoje nadležnosti
11.	Studeni	Godišnji kalendari (VD 99, Paragrafi od 61 do 66)	MO BiH
12.	Studeni	Ograničavajuće odredbe (VD 99, Paragrafi od 67 do 71)	MO BiH
13.	Studeni	Informacija o planovima i kontaktima (VD 99 Paragrafi 36 i 37)	MO BiH
14.	Prosinac	Godišnja razmjena vojnih informacija (VD 99, Paragrafi od 9 do 14)	MO BiH

Tabela 15: Pregled razmijenjenih informacija

6. Obavještajno sigurnosni poslovi

Aktivnosti u ovoj funkcionalnoj oblasti bile su usmjerene na slijedeća tematska pitanja.

6.1. Vojnoobavještajna potpora

Tijekom 2016. godine, distribuirano je ukupno 313 analitičkih produkata raznih tipova, što je prikazano u tabeli koja slijedi:

RB	INSTITUCIJA KORISNIK ANALITICKIH PRODUKATA	BROJ ANALITICKIH PRODUKATA
1.	Predsjedništvo BiH	9
2.	Parlamentarna skupština BiH	2
3.	Zajednički stožer OS BiH	142
4.	Menadžment MO BiH	48
5.	Obavještajno sigurnosna agencija (OSA) BiH	105
6.	NATO i EUFOR	6
7.	Ministarstvo sigurnosti	1
UKUPNO		313

Tabela 16: Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata

6.2. Aktivnosti iz oblasti funkcioniranja VOR-a

Tijekom 2016. godine, obavještajno sigurnosni poslovi obavljali su se sukladno važećim zakonskim rješenjima, te je ostvarena suradnja sa komplementarnim službama, što je prikazano u tabeli koja slijedi:

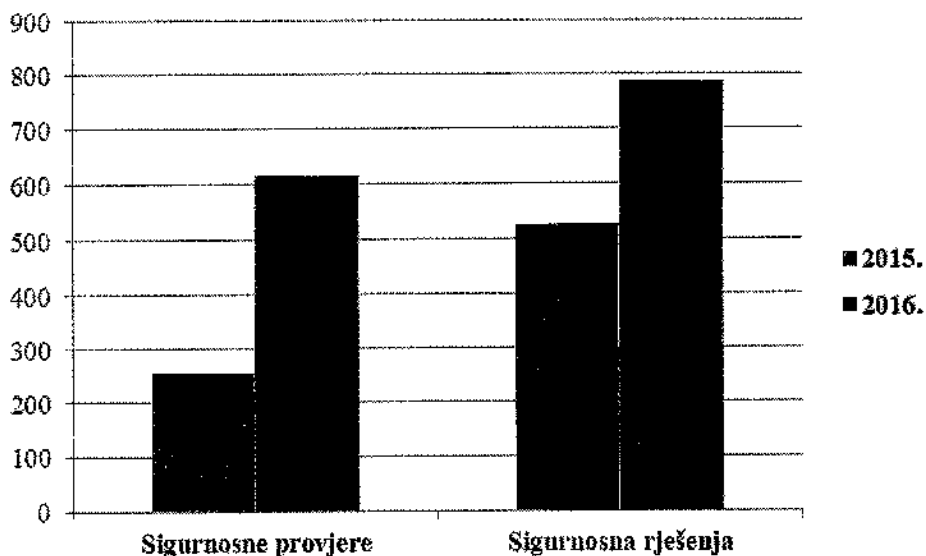
RB	ELEMENT	BROJ DOGAĐAJA
1.	Suradnja - VOR	197
2.	Suradnja - OSA	720
3.	Suradnja - NATO, EUFOR	25

Tabela 17: Pregled broja događaja i suradnje od značaja za funkcionalnost VOR-a

Izvršeno je 526 temeljnih sigurnosnih provjera i izdato 787 sigurnosnih rješenja. Uporedni podaci broja sigurnosnih provjera za 2015. i 2016. godinu predstavljeni su u narednoj tabeli:

RB	ELEMENT	2015.	2016.
1.	Sigurnosne provjere	255	526
2.	Sigurnosna rješenja	617	787

Tabela 18: Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja

Dijagram 9: Uporedni pregled o izvršenim sigurnosnim provjerama i izdatim sigurnosnim rješenjima u zadnje dvije godine

Pored prezentiranih uporednih podataka, tijekom 2016. godine, upućeno je 228 zahtjeva za međunarodnu dozvolu, uručeno 626 rješenja o nepostojanju sigurnosnih smetnji i upućeno je 330 zahtjeva za vršenje proširene sigurnosne provjere i proširene sigurnosne provjere sa sigurnosnim istraživanjem. Evidentno je da je tijekom 2016. godine došlo do značajnog povećanja glede produkata koji nastaju kroz postupke sigurnosnih provjera.

6.3. Izvanredni događaji

Tijekom 2016.godine znatno je smanjen broj izvanrednih događaja u odnosu na 2015.godinu. Evidentirana su 103 izvanredna događaja, što je za 18 manje u odnosu na 2015. godinu.

Smanjenja u odnosu na 2015.godinu posebno su izražena u slijedećim kategorijama:

- Izvanredni događaji sa smrtnim posljedicama (za šest manje);
- Izvanredni događaji sa tjelesnim povredama (za tri manje);
- Krađa naoružanja i vojne opreme (za dva manje);
- Prometne nezgode pripadnika OS BiH osobnim m/v (za šest manje).

Do povećanja broja izvanrednih događaja, u odnosu na 2015.godinu, došlo je po slijedećim kategorijama:

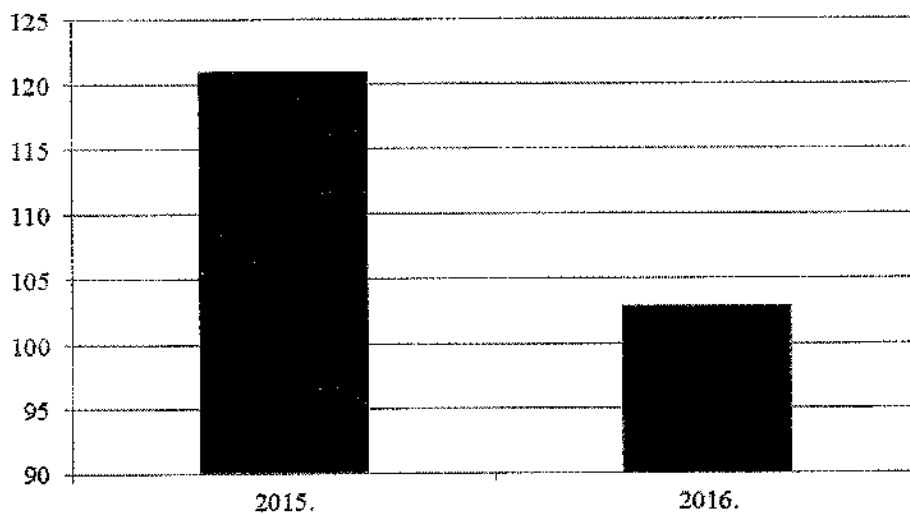
- Prometne nezgode pripadnika OS BiH vojnim m/v (za pet više),
- Pojave konzumiranja opojnih sredstava (droga) od pripadnika OS BiH (za jedan više).

Tabela koja slijedi sadrži podatke o izvanrednim događajima:

KLASIFIKACIJA IZVANREDNIH DOGAĐAJA U ORUŽANIM SNAGAMA BOSNE I HERCEGOVINE	2015.	2016.
Smrtni slučajevi	16	10
Pokušaj samoubojstva	1	1
Napad na vojnu osobu	4	3
Teže tjelesne povrede	24	21
Samovoljno udaljenje iz postrojbe	2	1
Teži oblici narušavanja vojne stege	5	4

Uhićenje pripadnika	8	6
Napadi, sabotaze, diverzije ili upadi DTG/DTS u vojne objekte i lokacije	3	2
Krađa naoružanja, opreme i druge vojne imovine	7	5
Krađa-nestanak novca ili vrijednosnih papira	1	1
Trovanje hranom, bolesti, epidemije, zaraze i sl.	6	5
Prirodne i druge katastrofe i nepogode prema imovini OS BiH - havarije na vojnim objektima i druge havarije	3	3
Strujni udari	1	-
Nanošenje materijalne štete OS BiH od pojedinca, skupine ili pravne osobe	1	2
Prometne nezgode pripadnika OS BiH sa vojnim m/v i ostale prometne nezgode	10	15
Prometne nezgode pripadnika OS BiH sa osobnim m/v	18	12
Prometna nezgoda pripadnika OS BiH		2
Narušavanje sigurnosti	9	7
Pojedinačna ili skupna konzumiranja opojnih sredstava(droga) i veće količine tableta, opijanje alkoholom u postrojbi od pripadnika OS BiH		1
Ostali slučajevi koji imaju teže posljedice za funkcioniranje ukupne organizacije života i rada u zapovjedništvima i postrojbama OS BiH	2	2
UKUPNO	121	103

Tabela 19: Pregled izvanrednih događaja

Dijagram 10: Usporedni pregled izvanrednih događaja u zadnje dvije godine

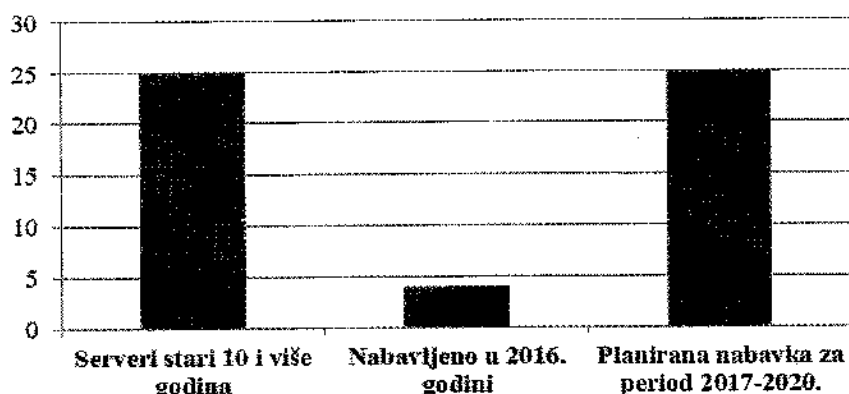
7. Zapovjedništvo, kontrola, komunikacije, kompjutori i upravljanje informacijama

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su bile usmjerene na uspostavu interoperabilnog komunikacijskog sustava, te upravljanje informacijama i kompjutorskom tehnologijom u obrambenom sustavu BiH.

Glede aktivnosti uspostave, unaprjeđenja i održavanja komunikacijske i informacijske infrastrukture u tijeku 2016. godine, realizirano je slijedeće:

- U sklopu realizacije projekta „Praćenje rada aplikacija za potporu poslovnim procesima u radnom okružju“;
  - o Nabava potrebnog hardvera; storage sustav i četiri servera, čime je izvršeno znanavljanje postojećih servera u Data središtu MO BiH i stvoreni su preduvjeti za realizaciju projekta;
  - o Instaliranje svih aplikacija na produkcijsku hardversko-softversku platformu u sklopu projekta;
  - o Testiranje aplikacija od timova za testiranje;
  - o Obuka korisnika MO i ZS OS BiH u modulu za vršenje uredskog poslovanja u elektronskoj formi;
  - o Stvorene su tehničke, normativne i ljudske pretpostavke da se uredsko poslovanje u MO i ZS OS BiH obavlja u elektronskoj formi;
- Odjavljen je jedan spojni put od javnih telekom operatera, pa je tako ostvarena ušteda u iznosu od 1.500,00 KM;
- Aktivnosti sa Vijećem ministara BiH na licenciranju Microsoft softvera, što je rezultiralo standardiziranjem operativnih i aplikativnih softvera na radnim postajama i serverima u MO i OS BiH;
- U planiranom obimu su realizirane aktivnosti u sklopu projekta „Implementacija i održavanje softvera za obračun i isplatu plaća i naknada i upravljanje ljudskim resursima za potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine - Nadogradnja ISFU sustava“;
- Znavljanje kompjutorske opreme sukladno planiranom obimu nabave;
- Nabava opreme, licenci i usluga potrebnih za rad sustava K4;
- Razvijanje sustava elektronske pošte kroz otvaranje nove 91 mail adrese na e-mail sustavu MO i OS BiH;
- Izrada prednacrtu Strategije Cyber sigurnosti u MO BiH;
- U suradnji sa predstavnicima nacionalne garde države Merilend i predstavnicima USEUCOM-a, izvršena je analiza Cyber sigurnosti u MO i OS BiH.

U dijagramu koji slijedi, prikazano je stanje servera koji se koriste u komunikacijskom sustavu MO BiH:

Dijagram 11: Pregled stanja servera u MO BiH

8. Upravljanje personalom

Težište aktivnosti u oblasti upravljanja personala, tijekom 2016. godine, bilo je usmjereno na slijedeća pitanja:

8.1. Popuna personalom MO i OS BiH

U odnosu na odobrenu razinu popune, utvrđenu Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva obrane BiH, procenat popune Ministarstva obrane BiH iznosi 65,37 %, dok procenat popune Oružanih snaga BiH iznosi 91,71 %.

Stanje personala i pokazatelji o prijemu i otpustu prezentirani su u tabelama koje slijede:

PREGLED POPUNE				
MINISTARSTVO OBRANE BOSNE I HERCEGOVINE				
NACIONALNOST	PRAVILNIK	POPUNJENO	NEDOSTAJE	POPUNA(%)
Bošnjaci	179	117	62	65,36
Srbi	129	89	40	68,99
Hrvati	78	47	31	60,27
Ostali	1		1	
UKUPNO	387	253	134	65,37

Tabela 20: Pregled popune MO BiH

PREGLED POPUNE				
ORUŽANE SNAGE BOSNE I HERCEGOVINE				
NACIONALNOST	USTROJ	POPUNJENO	NEDOSTAJE	POPUNA(%)
Bošnjaci	4612	4235	377	91,83
Srbi	3326	3158	168	94,95
Hrvati	1995	1719	276	86,17
Ostali	22	18	4	81,82
UKUPNO	9955	9130	825	91,71

Tabela 21: Pregled popune OS BiH po nacionalnoj strukturi

PREGLED POPUNE CIVILNIH OSOBA NA SLUŽBI U OS BiH				
NACIONALNOST	USTROJ	POPUNJENO	NEDOSTAJE	POPUNA(%)
Bošnjaci	297	280	17	94,28
Srbi	270	260	10	96,30
Hrvati	112	104	8	92,86
UKUPNO	679	644	35	94,86

Tabela 22: Pregled popune civilnih osoba na službi u OS BiH

PREGLED PRIJAMA I OTPUSTA PERSONALA U MO BiH			
KATEGORIJA/ČIN	RAZLOG	OTPUŠTENO	PRIMLJENO
Imenovana osoba	Javni oglas		
	Mandat		5
	Umirovljenje		
Državni djelatnik	Javni oglas		
	Umirovljenje	2	
	Osobni zahtjev	2	
	Interni oglas	7	7

	Povratak na radno mjesto nakon isteka mandata		2
Uposlenik u MO BiH	Javni oglas		
	Umirovljenje	1	
	Osobni zahtjev	1	
	Interni oglas		2
	Mandat		2
	Određeno vrijeme		2
Civilne osobe u OS BiH	Javni oglas		1
	Izmjena formacije		
	Umirovljenje	2	
	Interni premještaj	6	4
	Stegovna mjera		
	Osobni zahtjev	3	
	Smrt		
Pripravnici u MO BiH	Javni oglas		9
	Istek ugovora	9	
UKUPNO		33	34

Tabela 23: Pregled prijama i otpusta personala

NAČIN PRIJAMA	NACIONALNOST				UKUPNO
	B	H	S	O	
Javni oglas	49	19	126		194
Po završetku vojne akademije	4	1	1		6
Temeljem sudske presude		1			1
UKUPNO	53	21	127	0	201

Tabela 24: Pregled načina prijama u vojnu službu

PREGLED PRIJAMA VOJNIKA U ORUŽANE SNAGE BOSNE I HERCEGOVINE								
NARAŠTAJ	NACIONALNOST				UKUPNO	M	Ž	UKUPNO
	BOŠNJACI	SRBI	HRVATI	OSTALI				
XVII	49	126	19		194	173	21	194
UKUPNO	49	126	19		194	173	21	194

Tabela 25: Pregled prijama vojnika u OS BiH

PREGLED PRIJAMA ČASNIKA U OS BiH PO ZAVRŠETKU VOJNE AKADEMIJE					
DRŽAVA	NACIONALNOST				UKUPNO
	BOŠNJACI	SRBI	HRVATI	OSTALI	
Velika Britanija	3				1
Makedonija	1	1	1		1
UKUPNO	4	1	1		6

Tabela 26: Pregled prijama časnika u OS BiH

PREGLED PRIJAMA DOČASNIKA U OS BiH				
NACIONALNOST				UKUPNO
BOSNJACI	SRBI	HRVATI	OSTALI	
		1		1
UKUPNO		1		1

Tabela 27: Pregled prijama dočasnika u OS BiH

U tojeku 2016. godine služba je, po raznim temeljima, prestala za 33 državna djelatnika, uposlenika i pripravnika, a struktura je prikazana u slijedećoj tabeli:

RAZLOG	DRŽAVNI DJELATNIK	UPOSLENIK	CIVILNA OSOBA	PRIPRAVNIK	UKUPNO
Umirovljenje	2	1	2		5
Osobni zahtjev	2	1	3		6
Interni oglas	7				7
Interni premještaj			6		6
Istek ugovora				9	9
UKUPNO	11	2	11	9	33

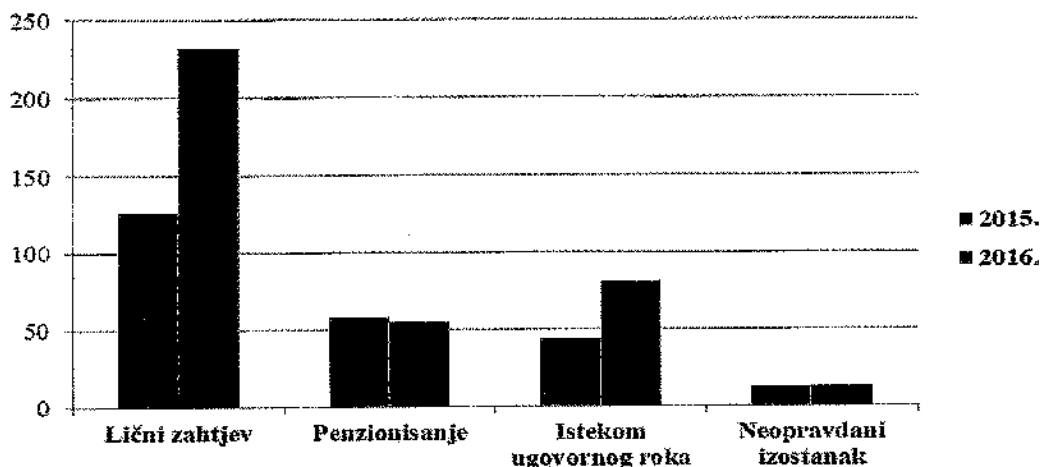
Tabela 28: Pregled prestanka državne službe

U tojeku 2016. godine, vojna služba je, po raznim temeljima, prestala za 407 djelatnih vojnih osoba, a struktura otpuštenog personala prikazana je u slijedećoj tabeli:

RB	TEMELJ PRESTANKA	B	H	S	O	UKUPNO
1.	Stegovna kazna	2				2
2.	Osobni i zahtjev	71	129	31	1	232
3.	Trajna zdravstvena nesposobnost	2	2			4
4.	Neopravdani izostanak	6	2	5		13
5.	Starosna mirovina, članak 46.	16	3	13		32
6.	Izuzeci za starosnu mirovinu, čl. 48.	15	8			23
7.	Sporazumno	1	2	7		10
8.	Smrt	5	3	2		10
9.	Istekom ugovornog roka	11	3	67		81
UKUPNO		129	152	125	1	407

Tabela 29: Pregled prestanka vojne službe u OS BiH

Dijagram 12: Uporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama u zadnje dvije godine

8.2. Razvoj i implementacija sustava prijama zapovjednika u OS BiH

U 2016. godini je nastavljena realizacija pilot projekta odabira i obuke časnika OS BiH, započet 2012. godine, nastao kao potreba vlastitog odabira i obuke kandidata za časnike OS BiH. Projekat se realizira kroz suradnju ministarstava obrane BiH i Velike Britanije.

Dosadašnje aktivnosti na implementaciji ovoga projekta odvijaju se željenom dinamikom i na obostrano zadovoljstvo predstavnika oba ministarstva. Proces odabira i selekcije koji je završen u 2015. godini, nastavljen je jednogodišnjom temeljnom časničkom obukom u 2016. godini. Temeljnu časničku obuku je završio 31 kandidat.

U tijeku je proces odabira kandidata po Javnom natječaju za prijam treće generacije časnika. Za popunu 74 upražnjena mjesta, prijavilo se 467 kandidata/kinja.

8.3. Program tranzicije vojnog personala "Perspektiva"

Tijekom 2016. godine, u procesu tranzicije i zbrinjavanja personala, otpušteno je 67 osoba, od kojih je 66 registrirano, a jedna nije.

Za ove osobe poduzete su sve neophodne tranzicijske aktivnosti (info kampanja, jednodnevne tranzicijske radionice, održavanje i ažuriranje web stranice i linka "Perspektiva", registracija, profiliranje i individualno savjetovanje otpuštenih osoba, ažuriranje baze podataka, te pripreme za izradu i odobrenje pojedinačnih asistencijskih projekata).

Za tranzicijsku asistenciju, koja je realizirana za 50 osoba otpuštenih tijekom 2015. godine, utrošeno je ukupno 137.780,83 KM ili prosječno 2.995,25 KM po osobi, neutrošeno je 274.219,17 KM od planiranih sredstava.

Proračunom za 2016. godinu, planirano je da se na ime asistencije osobama u ovome programu utroši 754.000 KM. Do sada je od ove sume utrošeno 17.018,53 KM, dok se ostatak sredstava, 736.981,47 KM, prenosi u narednu godinu..

Podaci o tranzicijskim asistencijama „Perspektiva“ programa za 2015. i 2016. godinu prikazani su u tabeli koja slijedi:

RB	AKTIVNOST	GODINA	
		2015.	2016.
1.	Otpušteno	44	67
2.	Registrirano	44	66
3.	Individualno savjetovano	44	66
4.	Pripremljeno projekata	21	45
5.	Odobreno projekata	0	32
6.	Asistirano	0	6
7.	Nije registrirano	0	1
8.	Nije prihvatilo asistenciju	0	0

Tabela 30: Pregled realizacije programa „Perspektiva“

8.4. Implementacija projekta zaštite mentalnog zdravlja

Tijekom 2016. godine realiziran je značajan broj aktivnosti u sklopu ovoga projekta.

U suradnji sa Izvršnim agentom Projekta (IOM), Upravnim odborom i Veteranskim središtem Kraljevine Danske (vodeća nacija), realizirano je niz obuka, studijskih posjeta i radionica. Sprovedene su info kampanje, a izvršeno je i uređenje linka „Preventiva“.

Uz asistenciju šest psihologa, proveden je trodnevni tretman preventivne zaštite mentalnog zdravlja i psihosocijalne asistencije i relaksacije, sa 54 pripadnika OS BiH koji su bili angažirani u misijama u Avganistanu, Kongu i Maliju, u Zdravstveno-turističkom središtu „Banja Vrućica“ u Tesliću.

Upravni odbor je održao tri sjednice. Realizirane su zajedničke aktivnosti MO BiH i Ureda parlamentarnog vojnog povjerenika na promociji mentalnog zdravlja. Na 9. Preglednoj konferenciji OEBS-a, parlamentarni vojni povjerenik BiH je u potpunosti podržao ovaj projekat, sa akcentom na potrebu za još većom afirmacijom zaštite mentalnog zdravlja pripadnika OS BiH.

Tijekom 2016. godine, u sklopu ovoga projekta, realizirane su određene aktivnosti sa 3369 osoba, što je prikazano u tabeli:

AKTIVNOST	SREDIŠTA ZA NOVACENJE I TRANZICIJU				ZUP BANJALUKA	UKUPNO
	CAPLJINA	SARAJEVO	BANJALUKA	TUZLA		
Prvi intervju		9	248	3	37	297
Drugi intervju		2		81		83
Individualno savjetovanje	13	13	24	16	88	154
Skupno savjetovanje	340	548	303	442	646	2279

Prosudba strukture ličnosti	97			47	401	545
Kontrolni pregled					4	4
Završni pregled i mišljenje psihologa		3		4		7
UKUPNO	450	575	575	593	1176	3369

Tabela 31: Pregled realizacije aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“

8.5. Obuka i usavršavanje

Od ukupno planiranih 1553 pripadnika MO i OS BiH, tijekom 2016. godine, razne vidove obuke pohađalo je 1504 pripadnika, što predstavlja realizaciju od 96,84%. Manji broj upućenih od planiranog je rezultat odgode aktivnosti od organizatora. Obuku u zemlji je pohađalo 742 pripadnika, a u inozemstvu 762 pripadnika MO i OS BiH.

U tabelama koje slijede prikazani su pokazatelji o realizaciji obuke u 2016. godini:

AKTIVNOST	PLANIRANO	UPUĆENO			RAZLIKA	%
		MO BiH	OS BiH	UKUPNO		
U zemlji	758	222	520	742	16	97,89
U inozemstvu	794	65	697	762	32	95,97
UKUPNO	1553	287	1217	1504	49	96,84

Tabela 32: Pregled obuke u 2016. godini

GODINA	PLANIRANO	UPUĆENO	RAZLIKA	REALIZACIJA %	MO BiH	OS BiH
2015.	1561	1517	44	97,18	368	1149
2016.	1553	1504	49	96,84	287	1217

Tabela 33: Pregled obuke u zadnje dvije godine

NAZIV AKTIVNOSTI	U ZEMLJI	INOZEMSTVO	UKUPNO
Školovanje kadeta na vojnim akademijama	0	43	43
Školovanje na ZS i OS razini	0	18	18
Tečaj	126	282	408
Seminar	488	33	521
Vježbe	0	204	204
Ostalo (MTT, sastanak, konferencija, posjet, radionica, obuka, kongres)	128	182	310
UKUPNO	742	762	1504

Tabela 34: Pregled aktivnosti obuke (vrsta obuke)

RB	NAZIV PROGRAMA	BROJ POLAZNIKA		ORGANIZACIJSKA CJELINA	
		PLANIRANO	UPUCENO	MO BIH	OS BIH
1.	ADS	6	6	6	0
2.	IPCP	158	137	10	127
3.	IMET	38	36	3	33
4.	M2M	403	396	24	372
5.	Maršal središte	19	13	6	7
6.	PSOTC	52	52	2	50
7.	PG	3	3	0	3
8.	VJEŽBE	204	204	1	203
9.	Međunarodna i regionalna suradnja	25	24	5	19
10.	Institucionalna obuka	103	103	103	0
11.	Agencije za obuku	160	149	52	97
12.	Bilateralna suradnja	243	236	33	203
13.	Direkcija za Europske integracije	6	6	6	0
14.	NATO	6	6	1	5
15.	Projekat	115	115	32	83
16.	Ostale aktivnosti	12	10	3	7
17.	Izvanredni sastanci koordinacije	0	8	0	8
UKUPNO		1553	1504	287	1217

Tabela 35: Pregled realizacije u oblasti školovanja, obuke i usavršavanja (programi)

NAZIV PROGRAMA	GODINA					
	Planirano	2015.		Polaznici	2016.	
Realizirano%		Polaznici	Planirano		Realizirano%	Polaznici
IPCP	135	129	150	119	105	137
IMET	23	19	26	31	30	36
M2M	31	31	477	36	36	396
Maršal središte	6	4	4	9	6	13
PSOTC	38	38	66	31	31	52
UKUPNO	233	221	723	226	208	634

Tabela 36: Pregled školovanja, obuke i usavršavanja u zadnje dvije godine (programi)

Tijekom 2016. godine, realizirane su aktivnosti obuke iz Glavnog plana obuke (GPO) OS BiH, kako slijedi:

- Vježbe vanjskog ocjenjivanja;
- Vježba „Dinamičan odgovor“;
- Karijerni i stručno-specijalistički tečajevi i drugi oblici edukacije;
- Temeljna časnička obuka tri naraštaja časnika;
- Temeljna obuka kandidata za prijam u djelatnu vojnu službu;
- Međunarodne vježbe;
- Zajedničke vježbe OS BiH i EUFORA;
- Zajedničke vježbe OS BiH i civilnih tijela;
- Razvoj koncepta ocjenjivanja deklariranih postrojbi po OCC E&F programu;
- Vojnoobavještajna obuka vojnoobavještajnih snaga.

U tabeli koja slijedi, prikazane su zajedničke vježbe OS BiH i civilnih tijela:

RB	NAZIV ORGANIZACIJE SA KOJOM JE REALIZIRANA OBUKA	LOKACIJA	BROJ SUDIONIKA
1.	MS BiH – Agencija za školovanje kadrova „Mostar“	Mostar	61
2.	VD Žepče	Žepče	28
3.	VD Bijeljina	Bijeljina	35
4.	VD Kiseljak	Kiseljak	30
5.	MUP RS i grad Banja Luka	Područje grada Banja Luka	30
6.	VJ Bihać	Bihać	9
7.	CZ Orašje i PU Orašje	Orašje	24
8.	CZ i CK Šamac i Orašje, Rafting klub „Kanjon“- Banja Luka, Kajak-kanu klub Orašje	Vještačko jezero “Špionice – Bukova greda“	61
9.	Rafting klub „Kanjon“- Banja Luka,	Rijeka „Vrbas“	30
10.	CZ RS, GSS Banja Luka, VJ i MUP Laktaši, PD PAOK, speleološka udruga PONIR, RC zračno lučka udruga Banja Luka	Područje Općine Laktaši	60
11.	SIPA BiH	Rajlovac – Igman – Bjelašnica	10
12.	Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	Sarajevo	5
13.	OSA BiH	Banja Luka	1
14.	Specijalne postrojbe i policija BiH	Pazarić	5
15.	Specijalne postrojbe i policija BiH	Manjača - Zalužani	7

16.	Osnovne škole u BiH (upoznavanje na opasnosti od mina)	Teritorija BiH	2
17.	DVD - Derventa	Derventa	35
UKUPNO			433

Tabela 37: Pregled zajedničkih vježbi OS BiH i civilnih tijela

8.6. Reguliranje zdravstvenog i mirovinsko invalidskog osiguranja pripadnika MO i OS BiH

U suradnji sa entitetskim zavodima zdravstvenog i mirovinsko-invalidskog osiguranja, redovito i pravodobno su prijavljeni svi novoprimiteljni u MO i OS BiH.

U tijeku 2016. godine, od Fonda MIO Republike Srpske, za sedam osoba, zatraženo je izdavanje uvjerenja o ukupnom mirovinskom stažu.

Tijekom 2016. godine, obrađene su ukupno 43 povrede na radu, od čega su prihvaćene 42 prijave. Jedna prijava nezgode nije ovjerena od nadležnog liječnika medicine.

Nastavljene su aktivnosti vezane za priznavanje staža nastalog u VP 3001 Beograd.

8.7. Aktivnosti u oblasti rodne ravnopravnosti

Tijekom 2016. godine, kroz tri nova opća cilja Akcijskog plana za implementaciju UNSCR 1325 u BiH, nastavljene su aktivnosti na podizanju svijesti o rodnoj ravnopravnosti, a u cilju veće participacije žena u obrambenim strukturama i njihove afirmacije.

Od ukupnog broja uposlenih u OS BiH procenat žena je 6,8%, od čega je 5,5 % DVO, a 24 % civilnih osoba na službi u OS BiH. Najveći procenat žena DVO je u kategoriji vojnika, što je povezano sa samim podmlađivanjem ljudstva u OS BiH. Najmanji procenat žena DVO je u činu časnika. U MO BiH procentualna zastupljenost žena iznosi 38%.

U cilju unaprjeđenja stanja u ovoj oblasti, MO BiH je ostvarilo korisnu suradnju sa svim relevantnim institucijama, vladinim i nevladinim organizacijama, kao i sa državama u regionu.

Prilikom izrade zakona, podzakonskih akata i različitih sustavnih dokumenata, kao i ažuriranja postojećih, vrši se usuglašavanje sa Zakonom o ravnopravnosti spolova Bosne i Hercegovine.

U nastavne planove i programe su uvrštene teme iz oblasti rodne ravnopravnosti. Svi časnički i dočasnički tečajji o mirovnim operacijama imaju džender-module koji uključuju teorijsko predavanje i kratku praktičnu vježbu. U PSOTC-u je razvijen džender-specijalistički tečaj akreditiran od NATO-a, koji se izvodi jednom godišnje za pripadnike/ce OS BiH, te druge međunarodne studente.

Ministarstvo obrane i Oružane snage BiH u svome sastavu imaju 15 certificiranih instruktora za rodnu ravnopravnost.

Uz potporu UNDP-a, realiziran je projekat „Osiguranje športske opreme u sali za psihofizično kapacitiranje pripadnica i pripadnika MO i OS BiH“, kojim je donirana športska oprema u Vojarni „Rajlovac“.

9. Nabava i logistika

Težište rada u oblasti nabave i logistike u 2016. godini bilo je usmjereno na realizaciji poslova i zadaća:

- Aktivnosti na izradi ključnih funkcionalnih politika i normativnih akata iz oblasti logistike;
- Uspostava i implementacija adekvatnog sustava opskrbe i nabave;
- Nastavak razvoja sustava standardizacije, kodifikacije i kontrole kvalitete;
- Sprovedba aktivnosti na prikupljanju imovinsko pravne dokumentacije za perspektivne lokacije i lokacije koje su trenutno u posjedu;
- Planiranje održavanja i opravke borbene, neborbene i zrakoplovne tehnike prema prioritetima i sukladno raspoloživim finansijskim sredstvima;
- Rekonstrukcija i modernizacija skladišta i objekata u cilju zadovoljenja NATO normi, u cilju stvaranja preduvjeta za smještaj zapovjedništava i postrojbi i MTS-a;
- Kontrolno-tehnički pregled i ažuriranje baza podataka naoružanja i streljiva;
- Aktivnost uspostave logističkog informacijskog središta.

9.1. Pokretna i nepokretna vojna imovina

Tijekom 2016. godine provedene su aktivnosti na povratu pokretne vojne imovine.

U tabeli koja slijedi, prikazani su dosadašnji rezultati predaje pokretne vojne imovine:

RB	REALIZACIJA POVRATA	ENTITETI	
		FEDERACIJA BiH (BROJ STAVKI)	REPUBLIKA SRPSKA (BROJ STAVKI)
1.	PLANIRANO	10 890	49 549
2.	IZVRŠEN POVRAT	10 844	30 370
3.	NIJE PREUZETO	46	19 179
PROCENAT		99,58	61,29

Tabela 38: Pregled realizacije predaje pokretne vojne imovine

Tijekom 2016. godini predate su tri neperspektivne lokacije vladama entiteta od ukupno 24 (dvije lokacije od ovih su proglašene potrebnim sustavu obrane).

Odlukom Predsjedništva BiH, 63 lokacije vojne namjene na teritoriji BiH su perspektivne za OS BiH, od toga 41 lokacija u Federaciji BiH i 22 lokacije u Republici Srpskoj.

Predsjedništvu BiH upućen je zahtjev za prekategoriizaciju statusa dviju lokacija na teritoriji Općine Glamoč, iz neperspektivnih u status perspektivnih vojnih lokacija, koje će biti korištene za uspješnu provedbu zadaća na lokaciji LPO i streljište „Glamoč“ u Glamoču.

U proteklom razdoblju je pribavljena imovinsko-pravna dokumentacija za svaku lokaciju posebno, te je stvorena respektabilna baza podataka i registar nepokretnosti zemljišta.

Rješavanje pravnih i tehničkih pitanja vezanih za perspektivne vojne lokacije je u znatnoj mjeri usporen zbog nepostizanja političkog dogovora po pitanju statusa perspektivne vojne imovine.

Sukladno prioritetima i raspoloživim finansijskim sredstvima, MO BiH je, u cilju rješavanja dijela tehničkih pitanja vezanih za perspektivnu vojnu imovinu, odnosno izjednačavanje katastarskih evidencija i zemljišnoknjižnog stanja, tijekom 2016. godine, u planiranom obimu, realiziralo geodetske radove na lokacijama (iskolčenje granica zemljišnih obuhvata, snimanje objekata visokogradnje i niskogradnje, cijepanje parcela po definiranom zemljišnom obuhvatu, te otkrivanje i snimanje katastra podzemnih instalacija).

Pravobraniteljstvo BiH, kao zakonski zastupnik državnih institucija BiH, je, u suradnji sa pravnom službom MO BiH, u proteklom razdoblju uputilo zahtjeve za promjenu upisa – uknjižbi većeg broja perspektivnih vojnih lokacija nadležnim općinskim sudovima na teritoriji Federacije BiH i Republike Srpske.

Do kraja 2016. godine, MO BiH je zaprimilo rješenja ili druge pravne akte o promjeni upisa – uknjižbi za ukupno 24 perspektivne lokacije vojne namjene, i to na teritoriji Federacije BiH.

Zakonski temelj za upravljanje nepokretnom imovinom na razini države još nije donesen a entitetski propisi su često u koliziji i ne daju adekvatna rješenja za reguliranje prava i obveza na nepokretnoj imovini u posjedu OS BiH.

Nije donesen sporazum o raspolaganju pravima i obvezama na nepokretnoj imovini.

Uknjižba lokacija na državnu imovinu i vlasnika Bosnu i Hercegovinu bez posjednika, MO BiH će u narednom razdoblju stvarati probleme vezane za nadležnosti MO BiH po Zakonu o obrani.

U tabeli koja slijedi, prezentiran je status perspektivnih lokacija:

RB	STATUS LOKACIJA	BROJ
1.	Perspektivne lokacije	63
2.	Perspektivne lokacije koje je Pravobraniteljstvo BiH uknjižilo na Bosnu i Hercegovinu	24
3.	Perspektivne lokacije kod kojih je izjednačeno katastarsko i zemljišnoknjižno stanje	14
4.	Perspektivne lokacije kod kojih je proveden postupak cijepanja parcela kod nadležnog općinskog tijela	3
5.	Perspektivne lokacije kod kojih je u tijeku provedba cijepanja parcela kod nadležnog općinskog tijela	3
6.	Perspektivne lokacije kod kojih nije izjednačeno katastarsko i zemljišnoknjižno stanje	15
7.	Lokacije u upravnom sporu	1

8.	Perspektivne lokacije kod kojih je neophodno provesti postupak pribave, jer u ranijem razdoblju nisu bile vojne	2
9.	Perspektivne lokacije za koje je Sud BiH donio presudu o knjiženju na Bosnu i Hercegovinu koja nije provedena	1

Tabela 39: Pregled statusa perspektivnih lokacija

9.2. Rješavanje viškova naoružanja i nestabilnog streljiva OS BiH

Rješavanje viškova naoružanja i SiMES-a principom uništenja realizira se kroz kapacitete sa kojima raspolažu OS BiH i u sklopu međunarodnih projekata i tehničkih aranžmana. Tijekom 2016. godine uništene su sljedeće količine:

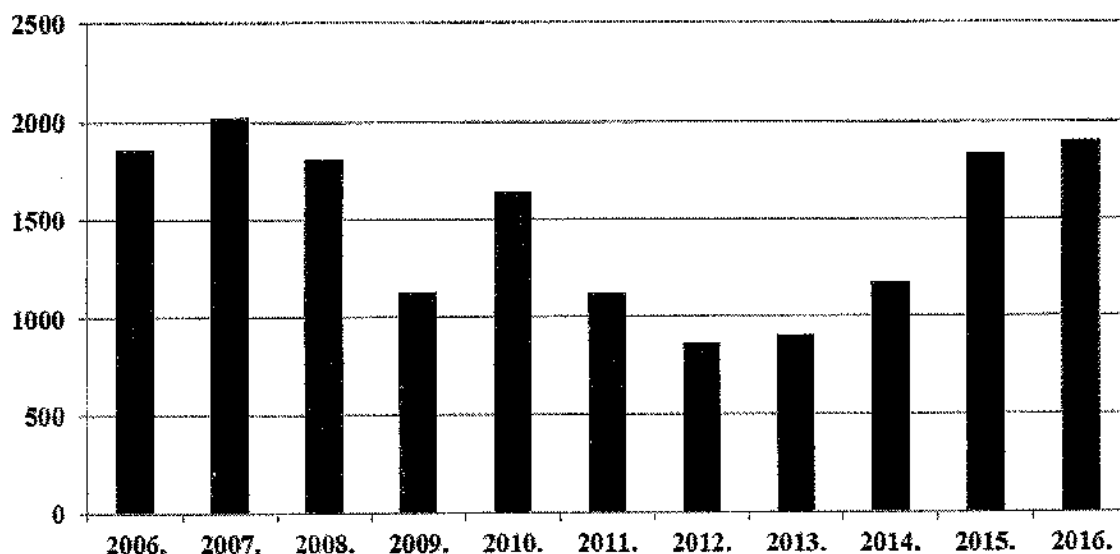
- Metodom delaboracije i spaljivanja ..... **1294,20** tona;
- Metodom detonacije..... **607,90** tona.

U tijeku 2016. godine uništeno je ukupno **1.902,10** tona SiMES-a ili **66,20** tona više u odnosu na 2015. godinu.

Pokazatelji rezultata uništenja SiMES-a u posljednjih 11 godina prikazani su u tabeli i dijagramu koji slijede:

RB.	GODINA	DELABORACIJA						DETONACIJA			SVEUKUPNO (tona)
		ROZU Doboj	"PRETIS" Vogošća	"BINAS" Bugojno	"IGMAN" Konjic	UNEP- kontrakata	UKUPNO (tona)	"Mamjaca" B. Laska	Glamoc	UKUPNO (tona)	
1.	2006.	1040	437	52	42		1571	96	188	284	1855
2.	2007.	974	784	46			1804		218	218	2022
3.	2008.	974	160	180			1314	358	142	500	1814
4.	2009.	695					695	145	284	429	1124
5.	2010.	838,3	506				1344,3		296,4	296,4	1640,7
6.	2011.	656,7				24,2	680,9		435	435	1115,9
7.	2012.	460,4					460,4		396,2	396,2	856,6
8.	2013.	517					517		380,6	380,6	897,6
9.	2014.	794,1					794,1		374,6	374,6	1168,7
10.	2015.	1250					1250		585,9	585,9	1835,9
11.	2016.	1106,2	37			151	1294,20		607,9	607,90	1902,10
UKUPNO		9305,7	1924	278	42	175,2	11724,9	599	3908,6	4507,60	16232,5

Tabela 40: Uporedni pregled dinamike uništenja SiMES-a

Dijagram 13: Uporedni dinamički dijagram uništenja nestabilnog streljiva izražen u tonama u posljednjih jedanaest godina

Trenutno, OS BiH raspolažu sa ukupno 18.050,2 tona (bruto) SiMES, od čega je 10.550,2 tona (bruto) viškova SiMES-a, te sa 7.500 tona (bruto) perspektivnog SiMES-a.

Sredstva su uskladištena na lokacijama 17 skladišta:

- pet perspektivnih LSS- (Lokacija skladištenja streljiva),
- devet neperspektivnih LSS, i
- dva tranzitna skladišta.

Pregled stanja MiMES-a prikazan je u tabeli koja slijedi:

STATUS SKLADIŠTA	SKLADIŠTA	KOLIČINE STRELJIVA (bruto u tonama)
Ukupno Sk SiMES-a	17	18.050,2
Perspektivnih	5	8.783,8
Neperspektivnih	9	8.708,3
Tranzitnih-protičnih	2+1	558,1
Perspektivno 6 (šest) b/k- cca		7.500
VIŠAK		10.550,2

Tabela 41: Pregled stanja SiMES-a

Pregled stanja naoružanja prikazan je u slijedećoj tabeli:

PERSPEKTIVNO	25.643
NEPERSPEKTIVNO	41.962
UKUPNO	67.605

Tabela 42: Pregled stanja naoružanja

Tijekom 2016. godine nije bilo aktivnosti implementacije Tehničkog aranžmana za pomoć u uništenju koji je potpisan između Vijeća ministara BiH i State Departmenta SAD-a

po pitanju aktivnosti uništenja kratkog i lakog naoružanja (*Short And Light Weapons*). U dosadašnjem razdoblju implementacije uništeno je **30.081** komada pušaka M16A1.

Preostale količine uništenja, shodno Odluci Predsjedništva BiH i Rješenju MO BiH, prikazane su u tabeli:

RB	NAZIV SREDSTVA	KALIBAR	ODOBRENO (KOMADA)	UNIŠTENO (KOMADA)
1.	Haubica M-114 A2	155 mm	116	0
2.	Strojnica M-60	7,62 mm	127	0
3.	Puškostrojnica M-60	7,62 mm	232	0
4.	Oklopni transporter M-11Z A2	-	8	0
5.	Pričuvni dijelovi za haubicu M-114 A2 (kpl)	155 mm	10	0

Tabela 43: Pregled preostalog naoružanja za uništenje

9.3. Strana vojna pomoć

Obim strane vojne pomoći, tijekom 2016. godine, prikazan je u tabelama koje slijede:

RB	NAZIV SREDSTVA	VRIJEDNOST DONACIJE (USD)
FMS PROGRAM		
1.	Diferencijali i alat za Hamere	4.610,00
2.	Razna oprema	562.039,01
3.	Tečnost za odmaščivanje	10,00
4.	Razna oprema	460.052,87
5.	Štitnik za prepone, ogledala za preg. OCU Monitor	14.070,20
6.	Barrel	3.310,00
UKUPNO		1.044.092,08
VLADA ŠVICARSKJE		
7.	Protupožarna oprema	40.860,65
UKUPNO		40.860,65
VLADA TURSKE		
8.	Komunikacijska oprema – radio postaje	708.525,08
UKUPNO		708.525,08

Tabela 44: Pregled strane vojne pomoći

9.4. Ugovaranje nabave roba i usluga

Pokazatelji o realizaciji Plana nabave za 2016. godinu prezentirani su u tabeli koja slijedi:

RB	VRSTA RASHODA	UKUPNO PO PLANU NABAVE ZA 2016.	UKUPNO IZRADENI REFERATI U 2016.	VRJEDNOST SKLOPLJENIH UGOVORA U 2016.	REALIZACIJA UGOVORA
1.	Izdaci za energiju i komunalne usluge	2.239.000,00	2.191.375,00	1.491.315,70	567.940,89
2.	Nabava materijala	7.197.302,21	7.096.968,56	4.621.876,39	2.155.644,28
3.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	4.922.800,00	4.928.800,00	4.647.909,20	4.512.964,89
4.	Unajmljivanje opreme i imovine	3.000,00	3.415,70	3.415,70	3.415,70
5.	Izdaci za tekuće održavanje	1.252.995,22	1.191.999,08	292.452,22	292.452,22
6.	Ugovorene i druge posebne usluge	807.570,00	751.743,01	417.395,16	346.974,00
7.	Nabava opreme	1.894.950,00	1.754.873,04	1.155.579,43	804.976,90
8.	Softveri	258.000,00	249.813,63	244.246,99	244.246,99
UKUPNO		18.575.617,43	18.168.988,02	12.874.190,79	8.928.615,87

Tabela 45: Realizacija Plana nabave za 2016. godinu

Ne računajući usluge remonta helikoptera kao višegodišnji projekat i postupke izuzete iz Zakona o javnim nabavama, do kraja 2016. godine pokrenuto je 309 postupaka nabave u vrijednosti od 25.409.983,26 KM, a ugovoreno je 23.167.628,73 KM, što predstavlja realizaciju od 91%.

Struktura i broj postupaka nabave i vrijednosti financijskih sredstava prezentirani su u tabeli i dijagramu koji slijede:

RB	VRSTA POSTUPKA	VRJEDNOST (KM)	BROJ POSTUPAKA
1.	Otvoreni postupak	13.851.882,42	61
2.	Pregovarački postupak-poseban režim	3.905.052,04	34
3.	Konkurentski postupak	536.376,65	24
4.	Izravni sporazum	550.521,17	145
5.	Okvirni sporazum	6.566.150,98	45
UKUPNO		25.409.983,26	309

Tabela 46: Pregled strukture provedenih postupaka javne nabave

- Otvoreni postupak
- Pregovarački postupak-
poseban režim
- Konkurentski postupak
- Direktni sporazum
- Okvirni sporazum

Dijagram 14: Struktura provedenih postupaka javne nabave

Od 30 postupaka za koje je Ured za rješavanje žalbi BiH (URŽ) zaprimio žalbe, samo četiri su prihvaćene, od kojih je jedan postupak poništen.

9.5. Održavanje

Brojčani i finansijski pokazatelji realiziranih usluga održavanja tijekom 2016. godine, prikazani su u tabeli koja slijedi:

RB	TEKUĆE ODRŽAVANJE AKTIVNOST	UTROŠAK PRORAČUNSKIH SREDSTAVA (KM)	
		2015. godina	2016. godina
1.	Održavanje borbenih vozila: - Tenkovi i transporteri - Naoružanje i vojna opreme	<u>4.000,00</u>	<u>2.960,00</u>
2.	Održavanje i delaboracija streljiva	<u>0,00</u>	<u>6.229,00</u>
3.	Održavanje neborbenih vozila: - Tehnički pregled vozila - Putnička, kombi i terenska vozila - Teretna, specijalna, priključna vozila, autobusi i inženjerski i deminerski strojevi	<u>1.718.152,00</u>	<u>1.530.086,00</u>
4.	Održavanje zrakoplovstva: - Tekuće održavanje letjelica - Produljenje vremenskog resursa krakova helikoptera Mi-8 - Remont vedra za gašenje požara - Remont helikoptera Mi-8	<u>258.312,000</u>	<u>377.562,00</u>

5.	Održavanje ostalih sredstava: - Intendantska TMS - Telekomunikacijska TMS - Informatička i biro oprema - Elektroenergetski uređaji i radionička oprema - Kalibracija alata, baždarenje vaga, čišćenje spremnika, analiza goriva	<u>637.994,00</u>	<u>826.000,00</u>
UKUPNO		2.618.458,00	2.742.837,00

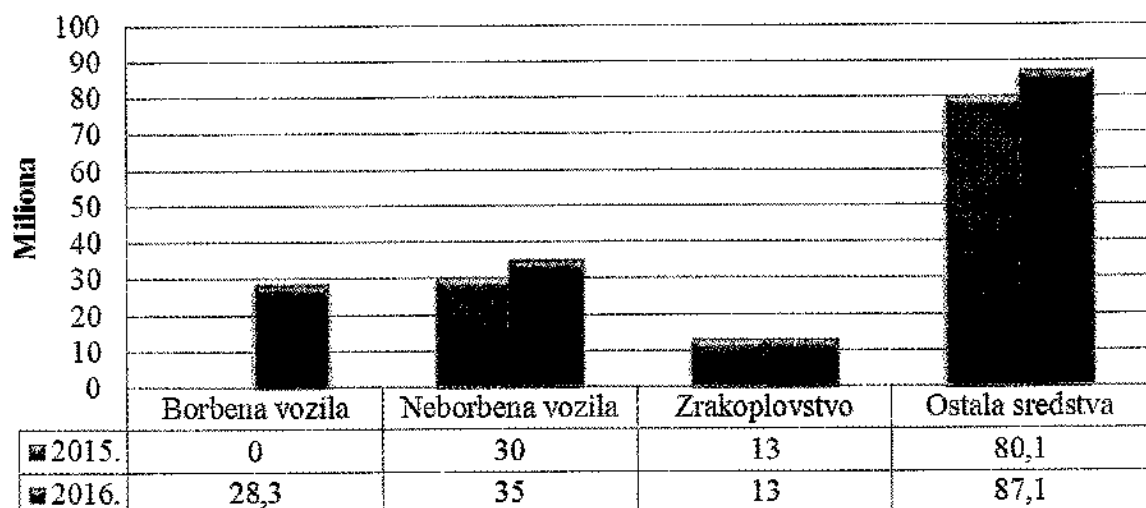
Tabela 47: Pregled utroška proračunskih sredstava za usluge održavanja

Utrošena financijska sredstva za usluge tekućeg održavanje motornih vozila, naoružanja i vojne i opreme, u 2016. godini, iznose 2.742.837,00 KM, što je za 120.000 KM više u odnosu na 2015. godinu.

U tabeli koja slijedi, prikazan je uporedni pregled operativnosti TMS-a u zadnje dvije godine, izražen u procentima:

RB	NAZIV SREDSTVA	PROCENAT OPERATIVNOSTI	
		2015. godina	2016. godina
1.	Tenkovi i oklopni transporteri (M-60A3, M-84 i M-113A2)	23,40	28,30
2.	Neborbena vozila	30,00	35,00
3.	Zrakoplovstvo	13,00	13,00
4.	Ostala sredstva	80,10	87,10

Tabela 48: Uporedni pregled operativnosti TMS-a u zadnje dvije godine

Dijagram 15: Uporedni pregled operativnosti TMS-a u zadnje dvije godine

Evidentno je da je, tijekom 2016. godine, došlo do neznatnog povećanja operativnosti pojedinih tipova sredstava. Bez obzira na to, nizak je procenat operativnosti letjelica i oklopnih borbenih sredstava.

Vremenski i eksploatacijski resursi većine TMS-a koji se nalaze na korištenju u MO i OS BiH su istekli, te je potrebno žurno izvršiti završavanje sa novim sredstvima. Ovaj problem je posebno izražen kod helikoptera i motornih vozila.

Zbog zastarjelosti motornih vozila, poseban problem predstavlja ugovaranje usluga održavanja sa vanjskim dobavljačima. Različite vrste, tipovi, modeli, godine proizvodnje i lokacije uporabe motornih vozila, nameću neophodnost ugovaranja usluga održavanja sa velikim brojem ovlaštenih servisa, što, glede usklađenja postupka ugovaranja sa odredbama Zakona o javnim nabavama, predstavlja veliku smetnju.

9.6. Građevinarstvo i infrastruktura

Realizacijom Projekta "EXPLODE", uz finansijsku potporu UNDP-a i SESAC, unaprijeđena je infrastruktura na četiri lokacije (TBT Visoko, Rabić Derventa, Krupa i Kula) i TROM Doboj).

Kroz "SECUP" projekat podiže se sigurnost skladišta na višu razinu - unaprijeđeni su uvjeti na dvije lokacije za skladištenje SiMES-a (postavljen CCTV na lokacijama Krupa i Kula). Na lokacijama TBT Visoko, Krupa i Rabić, postavljena je žičana ograda i rasvjeta.

Za realizaciju projekta odobren je proračun od 1,505 milijuna eura (nedostaje još 35.000 eura). Predloženo je i prihvaćeno produljenje trajanja procesa i za 2017. godinu. Donatori su vlade Švicarske, Norveške, R. Turske, Češke Republike, Kraljevine Danske, Linheštajna, Njemačke i Uedinjenog Kraljevstva.

Tabela koja slijedi sadrži uporedni prikaz utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje objekata infrastrukture u zadnje tri godine:

UTROŠAK FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE (KM)						
VRSTA USLUGE	2014.		2015.		2016.	
	Planirano	Realizirano	Planirano	Realizirano	Planirano	Realizirano
Komunalne usluge	4,809,700	4,650,000	4,416,000	5,500,000	4,334,000	5,000,000
Unajmljivanje imovine	120,000	110,000	117,000	117,000	116,000	115,000
Ukupno komunalne usluge	4,929,700	4,760,000	4,533,000	5,617,000	4,450,000	5,115,000
Usluge GZR	250,000	240,000	475,000	421,000	460,000	433,606
Usluge održavanja opreme	646,870	610,000	768,750	694,000	773,200	884,584
Usluge projektiranja i ispitivanja	150,000	110,000	155,000	95,000	30,000	24,523
Kapitalni izdaci	0	0	1,865,000	1,422,222	2,007,692	1,652,512
Građevina	1,046,870	960,000	3,263,750	2,632,222	3,270,892	2,997,225
Infrastruktura	5,976,570	5,720,000	7,796,750	8,249,222	7,720,893	8,112,225

Tabela 49: Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje

9.7. Promet i transport

Tijekom 2016. godine, u oblasti prometa i transporta, proizumane su aktivnosti stvaranja uvjeta za bolje funkcioniranje prometnog sustava MO i OS BiH, a to su:

- Prodaja zastarjelih i oštećenih m/v;
- Donošenje regulative iz oblasti prometa;
- Poduzimanje mjera za otklanjanje nedostataka iz revizorskih izvješća.

Ministarstvo obrane BiH je pristupilo realizaciji višegodišnjeg projekta „Osiguranje i unaprjeđenje operativnosti motornih vozila OS BiH“, sa razdobljem realizacije 2016.-2018. godina, koji je odobren Odlukom VM BiH, broj: 262/15 od 30.12.2015. godine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/16) u vrijednosti od 21.211.000 KM. Odlukom Vijeća ministara BiH, od 10.11.2016. godine, usvojen je i finansijski plan za realizaciju istoga projekta.

Sukladno Zakonu o javnim nabavama, uspješno je provedena nabava 15 motornih vozila za potrebe OS BiH, u vrijednosti 906.380,00KM.

Atestirano je osam doniranih motornih vozila za potrebe deminiranja kao jedne od prioritarnih misija OS BiH u oblasti vojne pomoći civilnim tijelima.

9.8. Nomenklatura, standardizacija i kontrola kvalitete

U oblasti nomenklature, standardizacije i kontrole kvalitete, u tijeku 2016. godine, realizirane su slijedeće aktivnosti:

- Ostvarena je suradnja sa NSA (NATO agencija za standardizaciju), NSPA (NATO agencija za potporu i nabavu) i zemljama članicama NATO i PpP u oblasti standardizacije, kodifikacije i kontrole kvalitete;
- Izvršena je razmjena kodifikacijskih podataka sa članicama NATO *Codification system* putem NMBS (NATO *Mailbox System*);
- Ažurirane su jedinstvene baze NSN i NNB brojeva i privremenog jedinstvenog imenika sredstava u MO i OS BiH;
- Organizirana i izvedena je obuka za stanardarde kvalitete BAS EN ISO 9001, BAS EN ISO 14001 i BAS EN ISO 22000/HACCP.

10. Financije i proračun

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su se odvijale kroz pripremu smjernica, planova i programa, koji se odnose na financiranje ukupnog sustava obrane kroz sustav programiranja, proračuna i izvršenja proračuna, a težište je bilo usmjereno na programiranje i proračun, materijalno finansijsko poslovanje i obračun plaća i naknada.

10.1. Realizacija proračuna

Realizacija proračuna za 2016. godinu, na dan 24.1.2017. godine, je iznosila 95,46 %, od toga je 94,45 % izvršenih plaćanja, a 1,01 % se odnosi na narudžbenice za koje treba da se izvrše plaćanja do kraja fiskalne godine.

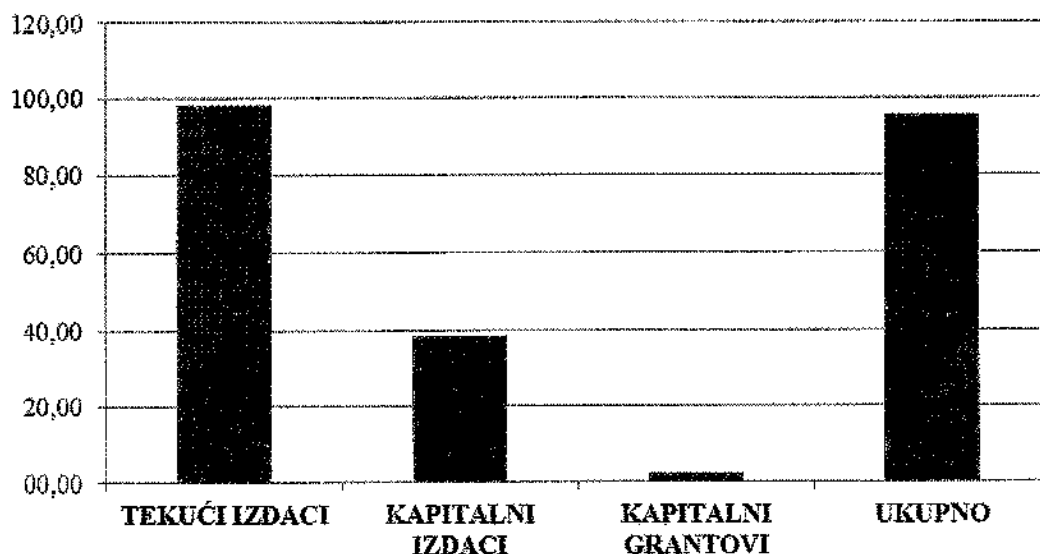
Planiranih 7.480.000 KM za remont helikoptera nije utrošeno u 2016. godini, te će biti preneseno u 2017. godinu, jer se radi o višegodišnjem kapitalnom projektu. S obzirom da su u tijeku aktivnosti plaćanja, knjiženja i pripreme vremenskih razgraničenja, očekujemo da će stupanj realizacije proračuna biti veći sa završetkom svih knjiženja.

Struktura izvršenja proračuna za 2016. godinu prikazana je u tabeli koja slijedi:

RB	VRSTA RASHODA	ODOBRENO	REALIZIRANO	PROCENAT IZVRŠENJA
1.	TEKUĆI IZDACI	278.336.689	273.132.164	98,13
1.1.	Bruto plaće i naknade	192.267.000	188.878.958	98,24
1.2.	Naknade troškova uposlenih	57.120.000	56.580.654	99,06
1.3.	Putni troškovi	3.505.000	3.417.758	99,05
1.4.	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	817.500	626.584	76,65
1.5.	Izdaci za energiju i komunalne usluge	6.801.000	6.595.623	96,98
1.6.	Nabava materijala	5.220.789	4.967.451	95,15
1.7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	4.993.000	4.748.239	95,10
1.8.	Troškovi zakupa	95.000	63.055	66,37
1.9.	Izdaci za tekuće održavanje	4.465.700	4.293.722	96,15
1.10.	Izdaci osiguranja i bankarske usluge	525.000	429.907	81,89
1.11.	Ugovorene i druge posebne usluge	2.526.700	2.476.214	98,00
2.	KAPITALNI IZDACI	11.780.311	4.501.829	38,21
2.1.	Nabava opreme	10.044.618	2.950.425	29,37
2.2.	Nabava stalnih sredstava	293.000	239.572	81,77
2.3.	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	1.442.693	1.311.832	90,93
3.	KAPITALNI GRANTOVI	754.000	17.919	2,38
3.1.	Kapitalni grantovi pojedincima-Perspektiva	754.000	17.919	2,38
UKUPNO		290.871.000	277.651.912	95,46

Tabela 50: Pregled izvršenja proračuna

Razina financiranja u 2016. godini nije bila zadovoljavajuća, što je negativno utjecalo na realizaciju Plana nabave i nezadovoljavajući stupanj realizacije proračuna.

Razina financiranja još uvijek ne pruža temelj za izgradnju sustava koji će funkcionirati na bazi zaliha i njihova znavljanja.

Tijekom 2016. godine, pet projekata je financirano iz donatorskih sredstava Vlade SAD-a, prijateljskih zemalja, PSOTC (Peace Support Operations Training Center), Norveškog Instituta za Međunarodne odnose – NUPI i VI CISM FUTSAL CUP FOR PEACE - CISM.

Ukupna struktura doniranih sredstava (sa prenešenim stanjem iz 2015. godine) u 2016. godini, na dan 24.1.2017. godine, sadržana je u slijedećoj tabeli:

RB	PROGRAM POSEBNE NAMJENE	DONIRANA SREDSTVA	REALIZIRANO	PROCENAT REALIZACIJE
1.	Donacije Vlade SAD-a	558.706	96.603	17,29
2.	Donacije prijateljskih zemalja	98.018	0	0,00
3.	PSOTC	1.458.330	318.336	21,83
4.	Obuka i edukacija specijaliziranog personala OS BiH	9.947	2.230	22,41
5.	VI CISM FUTSAL CUP FOR PEACE - CISM	5.167	0	0,00
UKUPNO		2.130.168	417.169	19,58

Tabela 51: Pregled strukture doniranih sredstava

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 37. sjednici, održanoj 30.12.2015. godine, donijelo slijedeće odluke:

- Odluka o odobrenju višegodišnjeg projekta „Osiguranje i unaprjeđenje operativnosti helikoptera Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“, s razdobljem realizacije 2016. – 2025. godina;
- Odluka o odobrenju višegodišnjeg projekta „Osiguranje i unaprjeđenje operativnosti motornih vozila Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“, s razdobljem realizacije 2016. – 2018. godina;
- Odluka o odobrenju višegodišnjeg projekta „Školovanje časnika vojnoevidencijske specijalnosti zrakoplovstvo“, s razdobljem realizacije 2016. – 2024. godina; i
- Odluka o odobrenju višegodišnjeg projekta „Nabava opreme za izvršenje zadaće pomoći civilnim tijelima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe“, s razdobljem realizacije 2016. – 2020. godina.

U 2016. godini, za narečene projekte, nisu donesene odluke o financiranju, osim za projekat „Osiguranje i unaprjeđenje operativnosti motornih vozila Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“, s razdobljem realizacije 2016. – 2018. godina. Za ovaj projekat osigurano je 5.700.000 KM iz proračuna za 2016. godinu. Realizacija će započeti u 2017. godini.

11. Etika i profesionalizam

Tijekom 2016. godine etika i profesionalizam su razvijani kroz aktivnosti Generalnog inspektorata MO BiH, u sklopu redovitih aktivnosti na provedbi istraga, preliminarnih istraga, pružanja pomoći, administrativnoj ispomoći na provjeri osoba predloženih za postavljenja na dužnosti u MO i OS BiH i provedbi obuke.

U tabeli koja slijedi prikazani su pokazatelji primljenih zahtjeva i riješenih slučajeva po funkcijama djelovanja i vrstama nepravilnosti:

PRIMLJENI ZAHTEJEVI		RIJEŠENI SLUČAJEVI		SLUČAJEVI U RADU	
BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
201	100%	159	79,1%	42	20,9%

Tabela 52: Pregled primljenih zahtjeva za djelovanje inspektora i riješenih slučajeva

FUNKCIJA DJELOVANJA INSPEKTORA	BROJ SLUČAJEVA	PROCENAT
PRUŽANJE POMOĆI	120	59,7 %
PRELIMINARNA ISTRAGA	77	38,3 %
ISTRAGA	4	1,99 %

Tabela 53: Pregled rješavanih slučajeva po funkcijama djelovanja inspektora

VRSTA NEPRAVILNOSTI	BROJ SLUČAJEVA	PROCENAT
Kršenje internih procedura institucije	63	31,3%
Nepravilnosti u računovodstvu i financijama	29	14,4 %
Personalne i nepravilnosti u upošljavanju	38	18,9 %
Nepravilnosti u dodjeli sredstava	2	0,99%

Nanošenje štete instituciji	12	5,9%
Krađa	3	1,49%
Zloupotreba položaja	18	8,9 %
Neprofesionalno ponašanje	18	8,9 %
Mobing	1	0,49 %
Govor mržnje	3	1,49%
Seksualno uznemiravanje	1	0,49 %
Koruptivna radnja	1	0,49 %
Nepravilnosti u javnim nabavama	6	2,9 %
Rodna ravnopravnost	2	0,99 %
Sustav	3	1,49%
Sukob interesa	1	0,49 %
UKUPNO	201	100 %

Tabela 54: Pregled rješavanih slučajeva po vrstama nepravilnosti

U tijeku 2016. godine, realizirana je planirana obuka kroz komunikaciju sa personalom tijekom rada na slučajevima, ali i kroz plansku izvedbu nastave po temama koje su specifične za dužnost inspektora.

12. Administrativni i pravni poslovi

Težište aktivnosti u ovoj oblasti, tijekom 2016. godine, bilo je usmjereno na:

- Pripremu izjašnjenja u radno pravnim, upravno-pravnim i drugim sporovima;
- Opći i zajednički poslovi potpore institucijama obrane;
- Sudjelovanje u realizaciji protokolarnih aktivnosti;
- Uspostava funkcije podregistra u MO BiH, kontrolnih točaka i sigurnih soba u OS BiH za smještaj i čuvanje klasificiranih NATO, EU i nacionalnih podataka.

Podaci o ukupnom broju predmeta, uzetih u rad, koji se odnose na sporove u kojima je tuženo MO BiH, sa potraživanjima, u tijeku 2016. godine, sadržan je u tabeli koja slijedi:

REDNI BROJ	VRSNOSTI SPOROVA	BROJ	IZNOS TUŽBENOG ZAHTEVA (KMD)
1.	Radno-pravni sporovi:	37	376.284,97
2.	Imovinsko pravni sporovi:	11	21.124.547,55
3.	Prometne nezgode:	13	45.000,00
4.	Haški tribunal (ICTY)	107	
UKUPNO		168	21.545.837,25

Tabela 55: Pregled sudskih sporova

13. Odnosi s javnošću

Ministarstvo obrane je, tijekom 2016. godine, nastavilo provoditi aktivnosti medijske prezentacije MO i OS BiH. Aktivnosti su prikazane na tabelarnim pregledima koji slijede:

RB	AKTIVNOST	UKUPNO
1.	Pres konferencije	7
2.	Pozivi medijima	53
3.	Saopćenja	229
4.	TV emisije „Naša snaga“	26
5.	Specijalna emisija povodom Dana OS BiH	1
6.	Zaprimljeni građanski zahtjevi	16
7.	Zaprimljeni medijski zahtjevi	231

Tabela 56: Pregled aktivnosti odnosa s medijima

RB	AKTIVNOST	2016.
1.	Web stranica MO i OS BiH	- 1 663 lektoriranja i objavljivanje jedinstvenih objava, - 29 000 članova na facebook stranici, - 248 000 posjeta web stranici MO BiH, - 720 objava na facebook stranici.

Tabela 57: Pregled aktivnosti interne komunikacije

U okviru obilježavanja Dana OS BiH, u pet najtiražnijih dnevnih novina, objavljeno je 13 afirmativnih članaka o MO i OS BiH. Tijekom 2016. godine, emitirano je 11 TV privatika i osam intervjua pripadnika MO i OS BiH koje je prenio veliki broj medija u BiH. Na javnim servisima u BiH, emitiran je TV spot povodom Dana OS BiH, objavljena je čestitka u tri tiskana medija. Snimljena je i naknadno emitirana Svečana akademija na BHT1 i TV N1. Emitirana je specijalna emisija o OS BiH.

Tijekom 2016. godine, otiskana je Vojna brošura broj četiri na engleskom jeziku, i bilteni MO i OS, br. 13 i 14. Pripremljen je sadržaj Biltena br. 15.

14. Vjerske potrebe

Svi pripadnici MO i OS BiH su podržani i ravnopravno tretirani u svojim vjerskim opredjeljenjima.

Posebni dani u vjerskim kalendarima su vjerski obilježeni u MO i postrojbama OS BiH.

Tijekom 2016. godine, u MO i OS BiH, pored vjerskih aktivnosti obilježavanja posebnih dana u vjerskim kalendarima, organizirano je institucionalno obilježavanje - za dva bajrama, Uskrs, Vaskrs, te dva božića, čime su ovi vjerski događaji postali događaji približavanja vjernika i boljeg međusobnog razumijevanja pripadnika MO i OS BiH različitih vjera.

Organizirano je više hodočašća za vjernike pripadnike MO i OS BiH, suglasno vjerskim obvezama, običajima i vjerskoj tradiciji u BiH.

Iako je ostvaren napredak u oblasti primjene raspoloživih tehničkih pomagala, nedovoljna opremljenost suvremenim tehničkim, informatičkim i komunikacijskim sredstvima, nedostatak kvalitetnih aplikacija i baza podataka, problemi su koji utječu na kvalitetu rada Ministarstva obrane BiH i proces donošenja odluka se odvija bez oslonca na pouzdanu informaciju. Brz tehnički napredak IT sektora obvezuje na stalna ulaganja u opremu i obuku personala. Ovaj problem posebno je nazočan u upravljanju resursima.

III ZAKLJUČCI I OCJENE

Funkcioniranje obrambenog sustava BiH i rad u MO BiH, tijekom 2016. godine, bili su opterećeni otežavajućim okolnostima koje su onemogućile da se postigne najviši stupanj realizacije programskih aktivnosti.

Nedostatna proračunska sredstva su otežavala proces javne nabave, onemogućila razvoj infrastrukture i opremanje, te značajnija poboljšanja logističke funkcije održavanja. Zbog ovih okolnosti, tehničko stanje i starosna struktura postojećih materijalno tehničkih sredstava nije na zadovoljavajućoj razini, a nisu postojale ni pretpostavke za izradu i realizaciju značajnih projekata koji bi pokrenuli proces modernizacije OS BiH.

Funkcionalni sustav upravljanja personalom bio je opterećen nemogućnošću adekvatne personalne popune u oblasti logistike i letачkog i specijalističkog kadra u brigadi zračnih snaga.

I pored prezentiranih otežavajućih okolnosti, dostignut je visok stupanj realizacije programskih aktivnosti. Temeljem pokazatelja od kojih je sadržano ovo izvješće, zaključci i ocjene o radu MO BiH, tijekom 2016. godine, predstavljeni su kroz tematske cjeline:

1. Poboljšanje funkcioniranja obrambenog sustava

Nastavkom aktivnosti na definiranju i završetku strateških dokumenata poboljšani su već stvoreni kvalitetni temelji za potpunije i kvalitetnije uređenje obrambenog sustava BiH. Proces uređenja obrambenog sustava će zahtijevati dosta vremena i trebao bi rezultirati učinkovitijim, funkcionalnijim, ekonomičnijim i operativnijim sustavom.

Organizirani pristup planiranju i realizaciji planova, te prihvatanje NATO principa u ovoj oblasti, doveo je do daljnjeg napretka u funkcioniranju MO i OS BiH, prije svega u oblasti unaprjeđenja interoperabilnosti. Pored narečenog, MO BiH je uspješno koordiniralo planirane aktivnosti suradnje sa drugim institucijama, te jačalo regionalnu i bilateralnu suradnju.

Tijekom 2016. godine, nastavljen je prijam mladih časnika kroz posebno dizajnirani proces obuke civilnih osoba sa završenim VII stupnjem izobrazbe.

2. Konceptualni dokumenti

Tijekom 2016. godine završene su aktivnosti na izradi dokumenata „Pregled obrane“ i „Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027“. Predsjedništvo BiH je na svojoj 31. sjednici, održanoj 24.11.2016. godine, usvojilo ove dokumente. Realizacija plana

implementacije ovih dokumenata doprinijeti će jačanju sustavnog, organizacijskog, strukturalnog i materijalnog temelja obrambenog sustava.

3. Međunarodne aktivnosti

Tijekom 2016. godine, MO BiH nastavilo je sa ispunjenjem obveza koje proizilaze iz članstva u PFP i korištenja svih instrumenata partnerske suradnje sa NATO-om, što je od izuzetnog značaja za BiH i predstavlja pokazatelj učinjenih napora BiH na usvajanju i primjeni određenih zahtijevanih standarda od NATO-a i potvrdu generalnog opredjeljenja BiH za punopravnim članstvom u NATO-u.

Pored narečenog, nastavlja se snažan razvoj međunarodne, regionalne i bilateralne vojne suradnje.

Tijekom 2016. godine nastavljeno je sudjelovanje OS BiH u mirovnim operacijama. Sudjelovanje u takvim aktivnostima predstavlja konkretan doprinos svjetskom miru i test sposobnosti OS BiH, te najbolji način međunarodne afirmacije naših obrambenih sposobnosti.

3. Zaostale reformske aktivnosti - pokretna i nepokretna imovina

Nastavljene su aktivnosti rješavanja viškova pokretne vojne i ostale imovine i neperspektivnih lokacija. Ukupna količina nesigurnog streljiva je smanjena za 1902,10 tona. Očekujemo da će ova aktivnost iziskivati obiman angažman resursa tijekom 2017. godine.

Ministarstvo obrane BiH očekuje da nadležna razina vlasti poduzme mjere za preuzimanje neperspektivnih lokacija, jer se troše resursi na neplanirane aktivnosti osiguranja narečene imovine.

4. Redovite aktivnosti

U okviru redovitih aktivnosti, težište je usmjereno na razvoj civilno vojnih odnosa i vojne pomoći civilnim tijelima u BiH, obuci i operativnim funkcionalnim zadacima.

U svim elementima civilno vojne suradnje ostvaren je napredak, što izuzetno doprinosi daljnjoj afirmaciji OS BiH, posebno imajući u vidu otežane okolnosti zbog proračunskog ograničenja.

Ministarstvo obrane BiH će i dalje davati svoj maksimalni doprinos u rješavanju svih aktivnosti koje nisu završene u izvješćujućem razdoblju.

IV TEŽIŠNE ZADACE ZA 2017. GODINU

Imajući u vidu ostvarene rezultate i konstatirane probleme u radu i ranije definirane obveze MO BiH, za 2017. godinu planirane su sljedeće težišne zadace:

1. Završetak plana implementacije i početak implementacije dokumenata „Pregled obrane“ i „Plan razvoja i modernizacije OS BiH za period 2017. - 2027. godina“.
2. Poboljšanje funkcioniranja obrambenog sustava kroz:
  - Uspostavu učinkovitijeg, funkcionalnijeg i operativnijeg sustava, osobito u logističkim aspektima;
  - Nastavak izgradnje sustava kroz detaljnu razradu strateških, doktrinarnih i planskih dokumenata;

- Nastavak personalnog podmlađivanja i unaprjeđenja upravljanja personalnim resursima, te dodatno osposobljenje personala kroz dodatnu obuku i usavršavanje;
  - Transparentnost i odgovornost u radu.
3. Realizacija obrambenih aktivnosti:
    - Planiranje i izvedba obuke Oružanih snaga Bosne i Hercegovine;
    - Nastavak razvoja civilno vojne suradnje;
    - Profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija obrane Bosne i Hercegovine.
  4. Sudjelovanje OS BiH u mirovnim misijama, kao i sudjelovanje časnika OS BiH u radu stožera multinacionalnih postrojbi i struktura, te međunarodnih institucija kolektivne obrane.
  5. Vojnoobavještajna potpora misijama OS BiH.
  6. Vršenje sigurnosnih provjera i izdavanje sigurnosnih dozvola za pripadnike institucija obrane BiH.
  7. Rješavanje pitanja raspolaganja pokretnom i nepokretnom imovinom.
  8. Rješavanje viškova naoružanja i streljiva OS BiH.
  9. Pružanje vojne pomoći civilnim tijelima, te nastavak razvoja operativnih sposobnosti OS BiH za pružanje vojne pomoći civilnim tijelima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nepogode.
  10. Daljnje jačanje međunarodne suradnje (bilateralne, regionalne, suradnje sa obrambenim i sigurnosnim međunarodnim organizacijama, itd.).
  11. Nastavak protuminskih akcija deminerskih postrojbi OS BiH i akcije uništenja neeksploziviranih ubojitih sredstava.
  12. Ispunjenje međunarodnih obveza BiH u oblasti obrane i provedba aktivnosti u okviru članstva NATO/PfP.
  13. Vojnoobavještajna i sigurnosna suradnja sa komplementarnim institucijama u BiH.
  14. Razvoj i implementacija sustava prijama zapovjednika u OS BiH.
  15. Nastavak aktivnosti na projektu selekcije i obuke mladih časnika u Bosni i Hercegovini.
  16. Aktivnosti na rodnoj jednakosti i implementaciji Akcijskog plana BiH za implementaciju UNSCR 1325 za Bosnu i Hercegovinu.
  17. Uspostava informacijske potpore za upravljanje resursima (osoblje, logistika, financije).
  18. Iznalaženje mogućnosti za pomoć pripadnicima OS BiH koji će biti otpušteni u tijeku 2017. godine.
  19. Sudjelovanje u interresornim radnim skupinama Vijeća ministara BiH u raznim oblastima, a posebno u procedurama izrade prijedloga zakonskih rješenja.
  20. Izrada prijedloga zakona, izmjene i dopune postojećih zakona i karmonizacija postojeće zakonske regulative.
  21. Izrada podzakonskih normativnih i drugih dokumenata u obrambenom sustavu.
  22. Jačanje svih aspekata medijske afirmacije obrambenog sustava.

Privitak: Popis tabela i dijagrama

Broj: 06-03-6-492-1/17
Sarajevo, 31.01.2017. godine

30. MINISTRICA

Marina Pendeš

Popis pripadnika

POPIS TABELA I DIJAGRAMA:

a) Tabele

1. Pregled realizacije programskih aktivnosti
2. Pregled aktivnosti civilno-vojne suradnje
3. Pregled angažiranja resursa OS BiH
4. Realizacija plana deminiranja
5. Prikaz broja deminerskih projekata
6. Angažirani resursi u operacijama deminiranja
7. Pregled realizacije deminiranja u posljednjih pet godina
8. Pregled realiziranih inženjerskih aktivnosti
9. Pregled sudjelovanja na međunarodnim vojnim vježbama
10. Sudjelovanje pripadnika OS BiH u mirovnim misijama
11. Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne suradnje
12. Pregled realizacije bilateralne suradnje
13. Pregled realizacije aktivnosti u Središtu za sigurnosnu suradnju (RACVIAC)
14. Pregled obveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija
15. Pregled razmijenjenih informacija
16. Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata
17. Pregled broja događaja i suradnje od značaja za funkcionalnost VOR-a
18. Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja
19. Pregled izvanrednih događaja
20. Pregled popune MO BiH
21. Pregled popune OS BiH po nacionalnoj strukturi
22. Pregled popune civilnih osoba na službi u OS BiH
23. Pregled prijama i otpusta personala
24. Pregled načina prijama u vojnu službu
25. Pregled prijama vojnika u OS BiH
26. Pregled prijama časnika u OS BiH
27. Pregled prijama dočasnika u OS BiH
28. Pregled prestanka državne službe
29. Pregled prestanka vojne službe u OS BiH
30. Pregled realizacije programa „Perspektiva“

31. *Pregled realizacije aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“*
32. *Pregled obuke u 2016. godini*
33. *Pregled obuke u zadnje dvije godine*
34. *Pregled aktivnosti obuke (vrsta obuke)*
35. *Pregled realizacije u oblasti školovanja, obuke i usavršavanja (programi)*
36. *Pregled školovanja, obuke i usavršavanja u zadnje dvije godine (programi)*
37. *Pregled zajedničkih vježbi OS BiH i civilnih tijela*
38. *Pregled realizacije predaje pokretne vojne imovine*
39. *Pregled statusa perspektivnih lokacija*
40. *Uporedni pregled dinamike uništenja SiMES-a*
41. *Pregled stanja SiMES-a*
42. *Pregled stanja naoružanja*
43. *Pregled preostalog naoružanja za uništenje*
44. *Pregled strane vojne pomoći*
45. *Realizacija Plana nabave za 2016. godinu*
46. *Pregled strukture provedenih postupaka javne nabave*
47. *Pregled utroška proračunskih sredstava za usluge održavanja*
48. *Uporedni pregled operativnosti TMS-a u zadnje dvije godine*
49. *Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje*
50. *Pregled izvršenja proračuna*
51. *Pregled strukture doniranih sredstava*
52. *Pregled primljenih zahtjeva za djelovanje inspektora i riješenih slučajeva*
53. *Pregled rješavanih slučajeva po funkcijama djelovanja inspektora*
54. *Pregled rješavanih slučajeva po vrstama nepravilnosti*
55. *Pregled sudskih sporova*
56. *Pregled aktivnosti odnosa s medijima*
57. *Pregled aktivnosti interne komunikacije*

b) Dijagrami

1. *Realizacija programskih aktivnosti*
2. *Uporedni prikaz realizacije programa rada u zadnje dvije godine*
3. *Uporedni prikaz realizacije zahtjeva za vojnu pomoć civilnim tijelima u zadnje tri godine*
4. *Pregled korisnika pomoći*

5. *Pregled angažiranih kapaciteta*
6. *Teritorijalna distribucija vojne pomoći civilnim tijelima*
7. *Uporedni prikaz realizacije deminerskih projekata*
8. *Uporedni prikaz realizacije deminiranja u posljednjih pet godina*
9. *Uporedni prikaz o izvršenim sigurnosnim provjerama i izdatim sigurnosnim rješenjima u zadnje dvije godine*
10. *Uporedni pregled izvanrednih događaja u zadnje dvije godine*
11. *Pregled stanja servera u MO BiH*
12. *Uporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama u zadnje dvije godine*
13. *Uporedni dinamički dijagram uništenja nestabilnog streljiva izraženog u tonama u posljednjih jedanaest godina*
14. *Struktura provedenih postupaka javne nabave*
15. *Uporedni pregled operativnosti TMS-a u zadnje dvije godine*
16. *Procenat realizacije proračuna*